

190172/6

VIATA INDUSTRIALA IPARI ÉLET

REVISTA SAPTAMÂNALA PENTRU APARAREA TUTUROR INTERESELEOR INDUSTRIALE
ALTALANOS IPARI ÉRDEKEKET SZOLGALO KÖZGAZDASAGI HETILAP

PREȚUL ABONAMENTULUI:
Pentru mici industriasi ... 240.-
Pentru orice societati
banci, mari intreprinderi
pe un an 900.-
Exemplarul 5.-
Redactia si administratia

Redactor responsabil si proprietar
ARPAD KÖRÖSI ÁRPÁD
felelős szerkesztő és laptulajdonos

ELŐFIZETESI ARAK:
Iparosoknak 1 évre 240.-
Bankok, részvénytársasá-
gok, gyárak és nagykeres-
kedőknek 1000.-
Egyes szám ára ..... 5 lei

Redakciós és kiadóhivatal: Cluj, Strada Regina Maria 11.

SAJTÓ ALATT

AZ IPAROS ÉVKÖNYV

amely minden iparosnak nélkülözhe-
tellen kézikönyv lesz!

AZ IPAROS ÉVKÖNYV

az iparosokra vonatkozó összes törvények és rende-
letek tárát magában foglalja, átszámítási kulcsokat,
statisztikákat, grafikonokat, betegsegélyzői-, adó-,
vám-, fuvar- és mindennemű illetékek és nyersanyag-
árak táblázatát!

AZ IPAROS ÉVKÖNYV

tartalmazza az összes iparosok névjegyzékét, pontos
cimét, városenként és szakmánként, s így kereskedők,
vállalatok és az iparosággal bármi kapcsolatban levő
rétegek hasznos utmutatója is lesz!

AZ IPAROS ÉVKÖNYV

300 oldalon, vászonkötésben jelenik meg az «IPARI
ÉLET» kiadásában. Előjegyzések az »IPARI ÉLET«
kiadóhivatalában, Cluj, Strada Iuliu Maniu No. 8.
Előfizetők árkedvezményben részesülnek!

Nem hiányozhat egyetlen iparos

otthonából sem

Az

Iparosok képes Albuma

amely az összes iparágak történetét és fejlődését mutatja be, képekben és rajzokban, a legelső idők-től kezdve napjainkig!

Az

Iparosok képes Albuma

részletesen ismerteti az összes ipari tömörülések, céhek, egyesületek, szervezetek történetét!

Az

Iparosok képes Albuma

tartalmazza városonként és szakmánként országrésziünk összes iparosainak, iparos székházainak, intézményeinek képét és szövetségi tagjainak névsorát!

Az

Iparosok képes Albuma

400 oldalon, famentes papíron jelenik meg az »Ipari Élet« kiadásában. Előjegyzések az »Ipari Élet« kiadóhivatalában, Cluj, Str. Iuliu Maniu No. 8.

VIATA INDUSTRIALA

IPARI ÉLET

RÉVISTA SAPTAMÂNALA PENTRU APARAREA TUTUROR INTERESELEOR INDUSTRIALE
ALTALANOS IPARI ÉRDEKEKET SZOLGALO KÖZGAZDASAGI HETILAP

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pentru mici industriași ... 240.—
Pentru orice societăți,
bănci, mari întreprinderi,
pe un an ..... 1000.—
Exemplarul ..... Lei 5.—

Redactor responsabil și proprietar

ARPAD KÖRÖSI ÁRPÁD

felelős szerkesztő és laptulajdonos

ELŐFIZETESI ARAK:

Iparosoknak 1 évre ..... 240.—
Bankok, részvénytársasá-
gok, gyárak és nagykeres-
kedőknek ..... 1000.—
Egyes szám ára ..... 5 lei

Redacția și administrația - Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Strada Regina Maria 11.

Reînviiem!

Feltámadunk!

Înviiem, răsună dangătu! clopoteilor și în astfel de momente poate sunt unii, cari se lasă răpiți de valul gândirii și poate meditează asupra misterului reînvierii. Clasa micilor industriași însă, după ani de grele necazuri și de strașnice încercări, nici azi n'a ajuns încă să ia în serios învierera în toate realitatea sa sublimă. Cu toate că de fapt cuvântul, ideia aceasta ar trebui să constituie refugiul miciei industriei! Ar trebui ca acest cuvânt să devină deviza micilor industriași. Reînviiem: acest fapt ar trebui să reprezinte de fapt aceia ultimă posibilitate de salvare pentru mica industrie, care se află în pragul distrugerii. Reînviiem — ar trebui să strigăm și noi împreună cu glasul clopotelor, acest a ar însemna că în irimile nostre tot mai licărește fiacără chemări și ar însemna că tot mai e o clasă, care cutează să-și fină pieptul în fața tuturor pericolelor, cari ar putea să survină. Reînviiem, acest cuvânt ar trebui să se transforme într'un izvor nesecat de speranțe, de încredere în puterile noastre, de constanță în luptele noastre. Altfel n'are să fie, căci a'fel nu e permis să fie. Un copac, care a fost rănit își implântă și mai zdravăn rădăcinile în pământ și se îndârjește și mai mult. Acest copac rănit es'e însăși branșa micilor industriași, care branșă este atacață în fiece zi și al cărui corp este plin de urmele loviturilor, care de care mai aspre și mai dureroase, pe care au provocat-o acei, cari cunosc doar o singură zeitate: profitul.

Reînviiem! Dar această înviere nu se va realiza dacă nu facem nimic altceva cât să vorbim despre această înviere și așteptăm în liniște realizarea acestei loriinți a noastre. Nu, învierea trebuie voită cu țarie! Ea trebuie voită intens, cu putere și cu constanță. Voiți, leci, învierea, voi sufletele întristate ale micilor de mica industriași. Deșteptați-vă din nepăsarea păcătoasă, în care ați tănjit până acuma. Voiți dar reînviierea, căci renașterea înseamna tot viitorul vostru și al acelora, cari vor urmă după voi.

Înviiem, deci, mica industrie ca să se salveze de această dată singură de povoarele, cari o apasă. Aruncă o privire în jurul tău, frate mizeriaș, uită-te la distrugerea, a pășădului, care bântuie peste tot în lumea aceasta și

Feltámadunk: zsong fűlünkbe az ünnepi harang és ilyenkor talán olyanok is akadnak, akik elgondolkoznak a feltámadás misztériumán. Az iparos társadalom azonban — oly sok keservesen elviselt esztendő után, — ma se érkezett el oda, hogy ezt a feltámadást komolyan vegye, a maga fenséges valóságában. Pedig ez az ige az iparosság jelszava, mentségvára, féltett tulajdona kellene hogy legyen! Feltámadunk: ez képviselhetné azt a szalmaszálát, amelybe a már-már vízbefuló iparosságnak két kézzel kellene belekapaszkodnia! Feltámadunk! — kellene együtt zúgni a harangokkal és ez azt jelentené, hogy még fennen lobog a szivekben az elhívottóság érzete, hogy van még egy osztály, amely bátran kifejti mellét, ha újabb akadályok gördülnek eléje. Feltámadunk: ez a szó az önbizalom, remény, a kitarítás forrásává kellene hogy váljon. Nem is lehetne más-kép, nem is szabad más-kép lennie! A frissen elmet-szett fának még szívósabban kell gyökerével a földhöz ragaszkodnia és éppen az iparososztály az a frissen metszett fa, amelyet napról-napra rútabb sebek éktele-nitenek, egyre-másra lazítják gyökereit, pusztítják testét álnok felforgatók, hogy ezáltal is szolgálják maguk alkotta bálványukat: a profitot.

Feltámadunk! De nem akkor, ha csak hirdetjük a feltámadást, jámbor alázatos megadással és be is érjük ennyivel. Nem, a feltámadást akarni kell! Akarni, szilárdan elötkélt szándékkal, sóvárogva. Akard a feltámadást, te össze vissza rugdosott iparos lélek! Támadj fel abból a méheletlen közönyből, amelyben eddig él-tél! Akard a feltámadást, az életet, mert a jövő érted van és gyermekeidért, két kézzel do'gozó, csontvázza apasztott, jogaidból kismimmizett iparos társadalom!

Támadj fel, hogy ezuttal te váltsd meg önmagadat a rád rakott terhektől. Nézz körül, iparos testvér és lásd a pusztulást, ami szerte a világon tobzódik, nézz körül és jusson eszedbe mindaz a kín és gyötrelem, ami a husvéti feltámadás első ünnepét megelőzte. Láthatjátok gyermekeiteket, akiknek szeméből a könny csorog, mert már tisztán látják maguk előtt a rettenetes jövőt, a kilátástalanságot, a reménytelenséget, amelyből apáik nem tudnak kiutat mutatni nekik. Az ifju nem-

adu-ți aminte de plânsul și jalea, cari au precedat bucuria primei sărbători a învierii. Puteți să vă uitați la copiii voștri, din ai căror ochi curg șiroaie de lacrimi, căci văd bine că toată viața lor e lipsită de speranță de posibilități umane și totodată pentru că văd și neputința voastră de a le pregăti o bază mai solidă de existență. Frica s'a încuibat în suflelele fragede ale acestor plăpânde ființe, deoarece oridecâteori a sclipit o scântei de voință sau de speranță s'au găsit totdeauna oameni lipsiți de orice scrupul, cari au strivit sub picioare această licărire. Nici chiar clasa micilor industriasi n'a făcut nimica pentru a se apăra de acești dușmani. Micii industriasi s'au lăsat vânduți de două-trei ori plătindu-și tot ei costul.

Invie, deci, masele micilor industriasi, să-și dea seama de țințele și de chemarea lor în ansamblul societății! Ținta ta nu poate fi altceva decât să clădești și să creezi, dar țelul tău nu e clădirea de palate pe seama altora, ci lărgirea căminului tău strâmt, în care până acum stăteai retras fără să te interesezi de soarta ta. Nu te mai lăsa răpit de mrejele, pe cari ți le întind dușmanii tăi. Trăește și pe mai departe pentru munca ta și nu fii laș, când cineva vrea să-ți la fructul muncii tale.

Invierea ta trebuie să fie ca un cutremur, ca o vijelie. Arată lumii că știi să vrei, când e vorba despre viitorul tău și al urmașilor tăi. Alungă din sufletul tău nepăsarea, indolența și indiferența. Dă-ți seama însărit că țința vieții tale nu poate fi tânguirea și plânsul, ci ești chemat să clădești bazele solide ale viitorului tău și al națiunii.

Reinviem, mici industriasi, deci să aruncăm depe mâinile noastre cătușele disperării și al renunțării. Să întărim brațele noastre pentru lupta, pe care trebuie s'o ducem pentru fericirea noastră și a copiilor noștri. Vreți voi fericirea aceasta și reinvierea? Dacă o vreți, se va și realiza!

zedéknek belopódzott szívébe a félelem, a tornyosul akadályok elrémitették őket az akarásoktól. A felismeré lángja nem lobbant fel ebben a nemzedékben. Hogy lobbánhatott volna, mikor álnok porkolábok tültek körül a pislogó lángocsokát és menten beletapostak, mihelyt parázs egy kissé izzani kezdett! Hogy is lobbánhatott volna fel, mikor az iparos osztály maga sem tett egy lépést, hogy sorsát feljavítsa?! Túrte, hogy bőrét le nyúzzák, kétszer, háromszor, eladják és ráadásul vel fizetessék meg.

Támadj fel kisiparos tömeg, ismerd fel céodat a rendeltetésedet a nagy társadalomban. A te célod az építés, de ezuttal nem csak a mások palotáinak az építése, hanem a magad szerény kis kunyhójának tágasabbá építése is, amelyben eddig olyan lemondóan és igénytelenül meg tudtál húzódni. Ne engedj többé magad meg félemlíteni a hangoskodók rajától, ne hagyj magad elkápráztatni csillogó ígéretek özönétől. Élj a munkának továbbra is, szövetkezz, szervezkedj és ne húzódj félre alázatosan, mikor munkád gyümölcsét el akarják orozni tőled.

Legyen földrengés a te feltámadásodon iparos társadalom! Pusztuljon ki a lomhaság tagjaiból! Önbi-zalmad eldugult véreireiben induljon meg újból a vérkeringés, duzzadó izmaiddal tépd le hom'okodról a töviskoszorút és dobd vissza azokhoz, akiktől származik. Felejtsd el a multat, nyujts baráti jobbot azoknak, akiket mesterségesen ellenségeddé tettek. Kéz a kézben építs fel egy hatalmas védősereget, amely nemcsak az ellenség támadásaitól véd meg, de ha kell támadóvá is tud lenni. A jövő kulcsa a te kezeden van, kisiparos testvér, csak magad sem akarsz róla tudni, pedig az idő elérkezett. Ma, vagy holnap neked is meg kell érezned, hogy nem lehet életcélod a lemondás, sirás és jajgatás. Építsd a jövőt iparos osztály, építsd serényen, két kézzel, a közömmel, mert nem lesz más aki számodra felépítse. Akard a feltámadást, mert az idő kötelez rád. Törtess, mert mások is törtetnek, légy kegyetlen az elnyomókkal, mert ők is kegyetlenek voltak veled. Törj ki abból a sarokból, ahova bekényszerítettek, mert nem lehet örökléig hátul kullogni, szégyenkezve, meghúzódva.

Feltámadunk iparosok! Vessétek el a kétségbeesés és lemondás béklyóit. Hadd szivárognon új erő karjaitokba. Akarjátok-e a boldogulást? Akarjátok-e a feltámadást? Ha igen, fel is fogtok támadni!

Reuniunea pentru ajutoare din Timișoara Timișoarei Secélyző Egyesület

SUCURSALA CLUJ—CLUJI FIÓKJA:
STRADA IULIU MANIU 2.

Societatea noastră, care numără cca 10.000 de membrii și are peste 150 de sucursale în țară, a înființat și în orașul Dvs. o sucursală, Asigurați-Vă, asigurați părinții sau rudele Dvs, mai în vârstă. Coopăți membrii, cu o cotizație lunară, pausală, moderată, fără nici un certificat medical, până la vârsta de 85 ani. — În caz de moarte vor fi achitate următoarele sume de ajutor: de 8.000 Lei, de 16.000 Lei sau de 24.000 Lei, — Sumele de ajutorare achitate în decurs de un an: 6—8 milioane Lei.

Egyesületünk, amelynek cca 10.000 tagja és több mint 150 fiókja van, helyben is fiókot tart fenn. — Iratkozzék be, vagy irassa be szüleit, vagy öreg hozzátartozóit. Tagokat mérsékelt havi átalánydíj fizetése mellett 85 éves korig orvosi vizsgálat nélkül veszünk fel. — A tag elhalálózása esetén a következő segélyösszegek kerülnek kifizetésre: 8000 lei, 16.000 lei, vagy 24.000 lei. — Évente 6—8 millió lei kerül kifizetésre.

Adóügyi törvényrendeletek

A Mo iterul Oficial 1938. évi 76. számában megjelentek a jelenleg érvényben levő adóügyi törvénynek módosítására és kiegészítésére vonatkozó törvényrendeletek. Tudomásvétel és alkalmazkodás végett a következőkben röviden ismertetjük ezen törvényrendeleteknek 1938. április 1-ével életbelépett aktuális rendelkezéseit.

Az 1938—1939. pénzügyi évre új adókievételek

nem lesznek, hanem az összes előzetes előírás utján leróvándó egyes adók hivatalból áthozatnak azon összegekben, melyekben 1937—1938. évben véglegesen megállapították. Az áthozás az összes adózókra vonatkozik, tehát a részvénytársaságokra is, amelyeknek adója eddig sohasem volt áthozás utján előírva. Az áthozás utján előírás fellebbviteli jog nélkül történik, mindkét részről. Ezen előírásról valamennyi adózó az illetékes adópercepció által kiadandó és az egész évre szóló fizetési meghagyásokból (somație) fognak tudomást venni.

Az ipar- és kereskedelmivállalati adónak és a szabadfoglalkozási kereseti adónak — ahová a kisiparosok a löja is tartozik — az államot illető része egy 20 százalékos emeléssel fog előírtni.

1938. április 1-ét kezdettel nemzetvédelmi célokra, egy 2 százalékos új adó:étel létesítve, mely az egyes adók alá eső összes jövedelmeket terheli; az áthozás utján előírt adóknál, természetesen, a múlt évben megállapítottakat véve alapul, miután az idej évre új megállapítások nem lesznek.

A tőkekamatadó alá eső, valamint az alkalmi jövedelmek (mindenféle jutalékok) utáni supracota adó kulcsa az eddigi 3 százalékról 5 százalékra emeltetett, mely az 1938. április 1-től realizált minden jövedelem után jár, tekintet nélkül azok régebbi esedékességére.

A fizetés utáni adó kulcsai

1938. április 1-től kezdődőleg a következőképpen vannak megállapítva:

Havi 4000 lejig terjedő adóköteles kereset után 4 százalék.

Havi 4001—25.000 lej közötti adóköteles kereset után 8 százalék.

Havi 25.001—35.000 lej közötti adóköteles kereset után 10 százalék.

Havi 35.001—50.000 lej közötti adóköteles kereset után 12 százalék.

Havi 50.001—100.000 lej közötti adóköteles kereset után 15 százalék.

Havi 100.001—150.000 lej közötti adóköteles kereset után 20 százalék.

Havi 150.000 feletti adóköteles kereset után 25 százalék.

Az adókulcsok fokozatonként alkalmazandók.

A havi bruttó illetményekből az adóalap megállapítása végett a legfeljebb 10 százalékgig terjedő nyugdíj, baleset és életbiztosításra levonható összegben kivül, semmi más levonás nem engedélyeztetik; ez is csak azon feltétellel, ha a munkaadó részéről közvetlenül és saját felelősségére eszközöltetik.

Elesik tehát az eddigi havi 750 lejes általános adómentesség és a kézimunkásoknál a havi 20 napon felüli kereset adómentessége.

Természetesen, az utadó és munkakamarai aditionalén kivül, az új 2 százalékos nemzetvédelmi aditionale is felemelt adózást jelent.

Az eddigi fizetési statok felirata, új nyomtatványminták készítéséig, az új adóalaprak megfelelően átírandó.

A forgalmi adó 6 százalékos kulcsa

mellé, 1938. április 1-től nemzetvédelmi célokra egy 1 százalékos új adó:étel létesítve, mely tekintettel arra, hogy külön elszámolást igényel, külön számítható ki a forgalmi adó befizetésénél is.

Azután adózás alá vonattak újból az integrált gyártásra berendezett vállalatok közbenső gyártmányai is. Ezen közbenső termékek közül azonban csak a kész gyártmány legfontosabb alkatrészét képező termék után jár az adó. Az adó mikénti leróására vonatkozólag még nincs intézkedés. Lehet, hogy fix taxák lesznek megállapítva, mint a múltban.

A számlák utáni százalékos illeték

0.20 százaléktól—0.30 százalékra emeltetett. Az árutörszdek utján eszközölt liszteladások utáni 0.50 százalékos kedvezményes illeték megszüntetett és 1938. április 1-től kezdve ez a liszteladások után is a bélyegtörvény 14. szak. 17. paragrafusára szerinti 1.40 százalék illeték jár.

Megszünt továbbá az adókievételek

előírásában létező bélyegmentesség. A vallomások, felebbezések, kérések, stb. bélyegkötelesek lesznek.

A nyugtáknak és elismervényeknek kitoros nyugtakönyvből való kiadása 1938. április 1-től kötelezővé tétetett, nemcsak a részvénytársaságokra nézve, hanem valamennyi kereskedelmi társaságra nézve. A nyugtáknak tartalmazniuk kell: annak vezetőnek, keresztnévét és lakását, akinek részére kiállított és az összegét.

A házadómentességet élvező új házak

után nemzetvédelmi célokra eddig szedett kivételes adó kulcsai felemeltettek és pedig:

50.000 lejig terjedő házadómentes jövedelemig 6 százalékról 10 százalékra.

75.000 lejig terjedő házadómentes jövedelemig 8 százalékról 14 százalékra.

125.000 lejig terjedő házadómentes jövedelemig 10 százalékról 18 százalékra.

125.000 lejen felüli házadómentes jövedelemig 12 százalékról 20 százalékra.

Változatlan marad az 1 százalékos statisztikai taxa.

Az új házak házadó

adóli mentességet élvező jövedelme kivételes nemzetvédelmi adó felemelt tételei alá esik, 1938. április 1-től supracota adó alá is fog esni, ami eddig nem volt.

A tőkekamatmentesség

a hazai kereskedők és iparosok részére külföldön, idegen valutában nyújtott hitelek utáni kamatok tőkekamatadó alóli mentességéről szóló újabb törvényrendelet a következőképpen rendelkezik:

I. Az adómentesség csak 10 százalékgig terjedő kamatok után engedélyeztetik, beleérve a jutalékokat is.

II. Az adómentesség tartama 20 év.

III. Az adómentesség úgy a készpénzben, mint az árukban nyújtott hitelek utáni kamatokra engedélyeztetik, ha ez utóbbiak számlákkal igazoltatnak. Ha azonban az árúhitel kamatmentes és a 9 hónapot meghaladj, a törvényszerinti 6 százalékos prezumált kamat után jár a tőkekamatadó.

IV. A 20 évre szóló adómentesség a pénzügyminisztérium által adott elvi engedélyezés keltétől számít. Az 1936 március 6-ika előtti időkből engedélyezett adómentességek további — folytatólagos — élvezete az új engedélyek megadásától van függővé téve. Az 1936 március 6-tól 1937 augusztus 18-áig terjedő időre járó kamatok után azonban a tőkekamatadó feltétlenül befizetendő.

V. Az adómentesség elvi engedélyezése a következő feltételekhez van kötve: a belföldi cégek rendben vezetett üzleti könyvekkel kell bírnia; vállalati kereseti adóval kell megadóztatva lennie; a hitelezőknek a belföldi cégtől különálló jogi személyiséggel kell bírnia; a belföldi adós cégek iratokkal és a vonatkozó elkönyveléssel igazolnia kell, hogy a szerzett hitelt az üzlet, illetve vállalat bővítéséhez szükséges befektetésekre használta fel.

VI. Az adómentességet nem élvező külföldi kamatok utáni tőkekamatadó esedékessége a következő: a tényleg kifizetett kamatok után — a kifizetéstől számított harmadik nap; a jóváírt kamatok után — a mérleg lezárásától számított egy hónap alatt; a prezumált kamatok után pedig — a hitelszámlák, illetve a mérleg lezárása alkalmával és ezek hiányában a naptári év végétől számított legkésőbb 30 nap alatt.

Az 1936 március 3-tól 1937 augusztus 17-ig terjedő időre járó kamatok utáni tőkekamatadó befizetésére a pénzügyminisztérium egy utolsó határidőt engedélyezett 1938. év április végéig, melynek lejáratát a hátralékban maradtakkal szemben a törvényes büntetés fog alkalmaztatni.

A bélyegtörvény módosításait

illetőleg, még egyszer kiemljük a mindennemű kereskedelmi társaságok nyugtaadási kötelezettségét, mely nyugták, illetve elismervények másodlattal bíró nyugtakönyvből állítandók ki. Egyidejűleg megjegyezzük, hogy a bélyegtörvénynek ama intézkedése, mely szerint, ha egy illetékköteles szerződés szövegében — milyen az eladási számla is — nyugtázás is foglaltatik, ezen nyugtázás után külföldi nyugta utáni bélyeg nem jár — nem változott meg.

Az adóvallomások,

üzletmegszünési bejelentések és leírási kérések, ezentul bélyegkötelesek; még pedig 8 lej fiskális és 1 leu aviatikai bélyeg alá esnek.

Az adóügyi felebbezések,

melyek eddig bélyegmentesek voltak, valamint a pénzügyminisztériumhoz közvetlenül intézett, közigazgatási uton engedélyezendő adómérséklések és leírások iránti kérvények ezentul 27 lej fix fiskális bélyeg és 2 lej aviatikai bélyeg alá esnek. Ezen fix bélyegilletéken kívül, amennyiben a vonatkozó elsőfokon megállapított adónak az államot illető rész az 5000 lejt meghaladja, még külön 0.60 százalékos illeték alá is esnek, az államot illető adót véve alapul.

A képviseleti, ügynökségi és mindennemű üzletszerzési szerződések,

melyek az üzleti eredménytől függő díjazással járnak, mint amilyen a jutalék, stb., 2 százalék jogilleték és 0.10 százalékos aviatikai bélyegilleték alá esnek, a fix szerződési bélyegilletéken felül, a díjazási összeg után.

Az írásban kötött szállítási szerződések

továbbra is 1.40 százalék jogilleték és 0.10 százalék aviatikai bélyegilleték alá esnek, miután az erre vonatkozó rendelkezések nem változtak meg.

Azon kereskedők és iparosok, akik számla kiállítása nélkül fognak eladásokat eszközölni, valamint azok is, akik számla nélkül fognak árukat vásárolni, vagy akik kötelező módon megőrzendő számláikat az ellenőrzés alkalmával felmutatni nem fogják, évi vállalat adójuk felével egyenlő bírsággal sújtatnak. Megjegyezzük, hogy magánfelek részére csak nagyban eladásoknál kötelező a számla adása, miután a bélyegtörvények ezen régebbi intézkedése eddig nem változott.

Az egyenesadótörvény

módosított 41. szakasza előírja az üzleti könyveknek az illető területen érvényben levő kereskedelmi törvény szerinti kötelező vezetését. Az üzleti könyvek az összes igazoló iratokkal, melyek alapján a könyvelés történt, valamint a kapott levelek és táviratok — kötelező módon — a törvényes utolsó láttamozási záradékanak keltétől számított 10 évig megőrzendők. Bemutatásuk hasonlóképpen kötelező, valahányszor az adóügyi közegek részéről kívántatik. Valamely évbéli üzleti könyvek, vagy igazoló iratok bármi okból hiánya, vagy azok bemutatásának elutasítása, az

illető év vállalati adójának kétszeresével egyenlő bírságot von maga után. Amennyiben az üzleti könyvek nem román nyelven vannak vezetve, ez adó kivetése nem könyv alapján, hanem más hasonló vállalatokkal való összehasonlító becslés alapján fog történni és a kivetett állami adó és adiccionálékkal egyenlő adópótlék is fog előíratni. Azok, akik üzleti könyveikben, az összes üzleti műveletek el nem könyvelése, nem igazolt könyvelések, nyereségrészeknek személyi számlákra történő átvitelére, a reális készletek nem leltározása és ezekhez hasonló eljárások által, a valóságnak meg nem felelő számokat szerepeltetnek, az adó alól kivont jövedelemkülönbözlet utáni adó háromszorosával egyenlő bírsággal lesznek sújtva. Előírja továbbá az új rendelet törvény, hogy a nagyvállalatokat, valamint a mindenféle társaságokat, pénzügyminiszteri szakközegek háromévenként legalább egyszer kötelezően felülvizsgálják.

Az ezen évre beadott adóvallomások,

a pénzügyminisztérium rendelkezései szerint, az illető adózók adó-dozárjához csatolandók, hogy más körülményeknél a fiscus felhasználhassa. Ugyanezen eljárás alá fognak esni a még be nem adott adóvallomások is, melyek tekintve, hogy beadás alóli felmentés nincsen, f. évi április hó végéig szintén beadandók. A vallomáshoz, mely 8 lej fiskális és 1 leu aviatikai bélyeggel látandó el, elcgendő a mérleg és nyereség-vesztesség számla csatolása, mely mint melléklet 2 leu fiskális és 2 leu aviatikai bélyeggel látandó el.

Ujabb intézkedések a könyvvezetésről

Kik kötelesek taxát fizetni és kik azok, akik taxamentesek

Jelentettük már, hogy a pénzügyminiszter mentesítette a kisiparosokat és kiskereskedőket a könyvvezetési kötelezettség alól és ehelyett évi 200 lej általányilletéket állapított meg. Az erre vonatkozó március 12-én kelt 470 554. számú rendeletet a pénzügyigazgatóságok már megkapták. Ez a taxakötelezettség csak azokra vonatkozik, akiknél eddig a könyvvezetéstől eltekinttek.

Hogy kik azok, akik a bélyegtörvény értelmében könyvvezetésre, tehát a fenti rendelet után a 200 lejes évi általány taxa befizetésére kötelezettek, arra vonatkozólag a következő hivatalos felvilágosítást kaptuk:

1. Azok a kiskereskedők, akik a patenta fixa I—8 kategóriáiban vannak megadóztatva A patenta fixa 11-ik kategóriájában megadóztatottakra tehát ez a mentesség, illetve a taxakötelezettség nem vonatkozik.

2. Kötelesek befizetni ezt a taxát a mészárosok, hentesek, szabók és cipészek, akik munkát adnak ki, vagy saját maguk is szövetet adnak el. Általában olyanok, akik raktárra dolgoznak és a piacon vagy vásárokon alkalmával saját készítményeiket eladják.

3. Kötelesek befizetni a taxát azok az iparágak, amelyek elektromos erővel dolgoznak. Nyomdák, mechanikusok, szóval a kisiparosok.

Könyvvezetésre nem voltak kötelezve s így ezt a taxát sem kell befizetniük az ugynevezett kézműveseknek: cipész, aki rendelésre készít szabó, aki rendelésre dolgozik s szövetet nem ad el, stb.

A taxát minden előzetes felszólítás bevétele nélkül 1938 április 10-ig az egész megyében be kell fizetni az illetékes adóhivatalokhoz declaratio kíséretében. A declaratio a következőket tartalmazza:

Declarație.

Subsemnatul — — — locuitor din — — — Str. — — — de profesiune — — — am onoare a Vă achita Lei 200 (adecă Două sute de Lei), ca taxa forfetară de la 1 Aprilie 1938—până la 31 Martie 1939 conform ordinului Ministerului de Finanțe No. 470.554. din 12 Martie 1938. — — — la — — — Aprilie 1938. Cu toată stima: N. N. (aláírás.)

Április 10-ike után a controlori hivatalok a legszigorubb ellenőrzést fogják bevezetni, úgyhogy mindenkinek érdeke, hogy április 10 ig eleget tegyen a pénzügyminiszter eme rendelkezésének. Akik könyvvezetésre kötelezettek s a taxát nem fizették be, azok ellen könyvvezetés elmulasztása miatt kihágási jegyzőkönyvet fognak felvenni. Természetes, hogy aki vezet könyveket, azok nem kötelesek ezt a taxát befizetni.

Ez a pauszáléösszeg — sajnos — csak a fiskális illeték megváltására vonatkozik, nem terjed azonban ki a repülőbélyeg illeték megváltására is. Az iparkamarák központja most újabb akciót indított a nemzeti repülőalpnál annak érdekében, hogy a kisiparosok és kiskereskedők egyévi pauszáléösszeggel a repülőbélyegilletékeket is megválthassák.

A kiskereskedőket és kisiparosokat az évi 200 lejes megváltási összeg csak a naponkénti könyvelés kötelezettsége alól mentesíti

A pénzügyminisztérium április 2-án kelt 3866. számú körrendeletében tájékoztatta az érdekelt kereskedőket a könyvvezetéssel kapcsolatos köte-

lezettségükről. A körrendelet értelmében azok a kereskedők, akiknek kereskedelmi adóalapjuk évi 75.000 lej jövedelem, folyó év április elsejétől kezdve kötelesek vezetni a kereskedelmi törvény 22 és a bélyegtörvény 4. fejezetének 19. szakaszában előírt üzleti könyveket. Azok a kiskereskedők és kisiparosok, akiknek a megadóztatható kereskedelmi jövedelme évente 75 ezer lejen alól marad, folyó évi április elsejétől kezdve évi 200 lej megváltási összeget kötelesek fizetni, ami azonban nem jelenti azt, mintha ennek az összegnek az ellenében az ilyen csoportban tartozó kiskereskedők és kisiparosok teljesen mentesek volnának a könyvvezetési kötelezettség alól.

Az ilyen csoportba tartozó kiskereskedők és kisiparosok is kötelesek a szabályszerűen felbélyegzett üzleti könyveket, a pénztárnaplót és a leltárt beszerezni.

Az évi 200 lejes megváltási összeg csak azt a könnyítést engedélyezi részükre, hogy az üzleti könyvekben a kiadási és bevételi tételeket nem kötelesek naponként bevezetni, hanem a könyvelést későbbi időpontban is elvégezhetik.

Corporația industriașilor și-a ținut adunarea generală anuală

În prezența unui mare număr de participanți și-a ținut adunarea generală ordinară anuală Corporația Industriașilor. Ședința a fost deschisă de către dl. Președinte Mihail Rătz, expunând evoluția organizației dela înființarea ei, care a avut loc acum opt decenii. Organizația și-a început activitatea ca un modest cerc de lectură, iar azi are sediu propriu, bibliotecă și azil de bătrâni și în cadrele organizației sale secția feminină desfășoară o foarte valoroasă muncă socială.

După discursul președintelui dl. secretar Vilhelm Szegő a prezentat raportul comitetului și a constatat cu mare satisfacție că numărul membrilor s'a majorat la 437. A amintit apoi activitatea azilului de bătrâni,

condus de către dl. Francisc Deme-ter, vice-președintele organizației, și a corului, care a progresat intens sub conducerea dlui Arpad Török. A urmat apoi cuvântul D-lui Ignățiu Bartha, jurisconsultul organizației, care a expus bilanțul și bugetul pe anul viitor, cari ambele au fost aprobate de participații adunării.

După citirea raporturilor s'a procedat la complectarea comitetului de conducere. Au fost aleși dl. Carol Reimann de cashier, iar d-nii Iuliu Márk, Ștefan Raffay, Alexandru Tárkányi, Ștefan Onofray, Alexandru Egyed și Mihail Elen ca membrii în comitetul de conducere.

Ședința a luat sfârșit prin cuvântul de încheiere al dlui Președinte,

Kőrösi Árpád riportja a kisiparos-kérdésről

Miről panaszkodnak a fiatalok?

Bomlaszt a politika...

Miért maradnak el a vevők?

Amikor a pénz beszél...

A kapzsi nagyipar...

A kisiparosság közönye saját és a közügyek iránt — amint már említettem — arra a sok csalódásra vezethető vissza, amely munkás korától végig kísérte egész napjainkig. Mint munkás már torkig volt az »izmusokkal« és a munkásvezérek ténykedéseivel. Ideáljaikban csalódva, lelki megrázkódtatáson mentek keresztül s belátták, hogy csak eszközök egyesek nagyra-törő érvényesülni akarásának.

Miről panaszkodnak a fiatalok?

Aki tehette igyekezett önállósítani magát. Mint önálló kisegyzisztencia érte a második csalódás. Azt hitte, hogy egy fokkal fennebb más mentalitású környezetbe jut. Keservesen tapasztalta, hogy ez az osztály talán még rosszabb, mint az a másik, amelyből igyekezett kimenekülni. Hol volt már a régi kartársias szolidaritás, a jóindulatu pártfogás az új kezdővel szemben? ... Itt találkozott azzal a hideg közönyvel, amellyel már nem mint »elvtárs«, hanem mint »kartárs« fogadták. Mint »betolakodót« először nem vették észre. Mikor szakmájában vállalkozása sikerét látták, igyekeztek lépten-nyomon elgáncsolni kartársai. Másodszor is találkozott a kenyéririgységgel fokozottabb formában. Ha közéjük ment, eleinte »kinézték«. Igyekeztek éreztetni vele, hogy »lehet neked jómenetelű üzleted, szerencséd folytán, de közöttünk csak »megtürt« a neved«. Szakmai vagy társadalmi közügyek megtárgyalásánál azt tapasztalta, hogy bármilyen ostobaság, amit az előtte szóló »vaskalapos« mond, tapsorkán jár érte az ő egészséges ötletét pedig agyonhallgatják, »elkenik«. Pedig őt ide meghívták! Ő a vitatott kérdést már »megrágtá« és biztos, hogy az ő

A másik ötvenszázalék...

indítványa a jó, a gyakorlatban keresztül vihető, a hasznos. Világos! A »vaskalaposok« itt se akarják észre venni... Féltik a vezetők népszerűségüket, kartársaik nem akarják, hogy itt is »tulnőjjön«. Pedig nem akart mást, hogy a szóban-forgó ügyet az ő meglátása szerint is vitassák meg. »No, ide se jövök többet« elhatározással távozik és bizony nehezen tér mégegyszer vissza.

A fenti idézeteket és megállapításokat a fiatalabb iparosok panaszaiból vettem.

Ilyen gondolkodása a fiatalabb iparosság kilencven százalékára, a többi a törtető csoportjához tartozik, akik két csoportra oszlanak. A mindenáron, mindenben keresztül érvényesülni akarók és az önzetlen, valóban értékes egyéniségek, akik szembe szállnak a közöny, a mellőzés, a gyanúsítás, a rágalom özönével és a félreállt régi vezetők nyomdokain haladva igyekeznek a helyzetadta körülmények között segíteni sorstársaikon. Sajnos, a hivatalos tényezők az előbbieket csoportján keresztül érintkeztek az iparossággal.

Ez volt az egyik súlyos hiba az illetékesek részéről és oka a bomlási folyamatnak.

Bomlaszt a politika...

Jött az ipartestületek feloszlata. A munkakamarák, amelyek az ipartestületek szerepét lettek volna hivatva betölteni, mert adminisztrációs szervezéssel voltak eleinte elfoglalva, a bekényszerített iparosság érdekeit nem tudták szervezetlensége folytán kellőleg megvédeni. A beválasztott megbízottjaik inkább politikai pártjukat képviselték mint a kisiparosságot. Mert ebben az időben kezdődött el a pártok közötti harc életre-halálra.

A szétszórt iparosságra rávetették magukat a különböző izmusok, a színekben tobzódó politikai pártok és vallási testületek. Mindegyik igyekezett már a többi társadalmi rétegekből összehozott csoportjait az iparossággal kiegészíteni és megerősíteni. A saját elgondolásaikat vagdoszták a fejükhez. Igyekeztek minél mélyebb ellentéteket szítani, minél jobban, szinte légmentesen elzárni a másik szincsoporttól és ez százszázalékosan sikerült is, amit

a nagytőke alaposan kihasználta és politikai megbízottjai által igyekezett állandósítani.

Ebből a káoszából ki kell vonnunk az egyházak szerepét és el kell ismernünk az egész idő alatti állandósos tevékenységüket. Kis oázisok szerepét töltötték be, nem politizáltak, nem politizálnak ma sem, hanem kis csoportjaik kulturális, szociális szükségletét elégítették ki fáradhatatlan buzgalommal. Az egyházak szerepével később foglalkozom.

Nem így a politikai pártok vezetői! Ezek minden eszközt felhasználtak, hogy az ellentáborba tömörülteket lehetetlenné tegyék. Itt szomorú szerepet vállaltak a kisebbségi politikai pártok vezetői is. Mindent politikai szemszögből ítélt meg. Intellektuel feleslegeket itt helyezték el különböző színkurás pozíciókba. Favoritjaik túlnyomó része nem ismerte a rájuk bízott csoport bajait. Felkészületlen hozzáemértéssel sok nagyhorderejű kérdést tulajdonítottak lényegtelennek, ami sok esetben az iparosságra katasztrofális kihatással volt. Az elégedetleneket, a tisztánlátókat, a pártfegyelemre hivatkozva torkolták le és akik szembe mertek szállni ezekkel az intézkedésekkel, csendes bojkotot indítottak ellene, egzisztenciákat tettek tönkre. A ravaszul számítókat bólogattak a prófétáknak és kettős szerepet töltöttek be: a világosfejű elégedetleneket agresszívebb magatartásra biztatták, a prófétákat ugyanakkor ellenük tüzelték. Így judáskonckhoz jutva gyarapodtak anyagi téren, míg a többiek azt vették észre, hogy napról-napra apad a klienturájuk száma, rég vevők, kiket most is olyan jó áruval, munkával láttak el, kimaradnak lassan. Végül kénytelenek üzletüket becsukni. Mit tehettek egyebet? Hallgatniuk kellett. Fizették a tagdíjakat és mással nem törődtek. Így lassanként egy peccsenyeles kategória fejlődött ki. Elvük az volt: ki ad többet?... Hol lehet jobbar keresni?... Önérzet... közérdek... faji büszkeség... — lomtárba veled. Ki ad többet!?... fehér... zöld... sárga... piros... fekete... barna... keresztény vagy zsidó?... Akik pedig nem ezt csinálták, akik meg

maradtak annak, aminek születtek és az önértük által kijelölt utat keresték, kiestek a forgalomból.

Sokszor megkérdeztem több tekintélyes, régen az élen álló iparos-vezetőt, aki még mindig elég rugalmasak, javakorukban vannak, miért álltak félre? Miért nem vállalnak tisztiséget? Hiszen sohasem volt nagyobb szükség munkájukra, mint ezekben a zavaros időkben. Válasz helyett előszedik könyveiket fellapozzák az előző évek üzleti forgalmát mutató lapot és összehasonlítják az akkori üzleti év eredményeivel: ezért!...

Miért maradnak el a vevők?

— Lássá kérem, ezek és ezek az urak voltak a vevőim, egészen eddig és eddig az ideig összejövetelig, közgyűlésig, pártgyűlésig, ahol én is felszóltam és igyekeztem felvilágosítani a hallgatóságot, hogy az az út, amelyen most járunk katasztrófához vezet, módot kell találnunk rá, hogy ezen változtassunk, hogy a politika és vallási hovatartozás legyen mindenkinek személyes ügye. Az eredmény ez, látja! Ezért nem veszek részt, nem vállalom semmilyen szerepet és ezért nem vállalom ezek meg ezek szerepét, vezetőpozíciót. Tagja vagyok ennek és ennek az egyesületnek, a tagdíjat kifizetem, még néha-néha eljárom a gyűlésekre is, de csak meghallgatom azt, véleményemet a hallottakról megtartom magamnak.

Itt követtek el a megbocsájtathatlan bünt a politikai vezérek. Lehet talán tudatosan... Később visszatérek rá, hogy miért. De lehet büns könnyelműség is. Ahelyett hogy az adott helyzetben meglévő intézményeiket és azok vezetőjét támogatták és segítették volna időállóvá tenni, a politikai szűklátókörűségüket nem méltató vezetőket kiintrikálták, tagjaikat elkedvetlenítették. A puritán jellemű, józanitéletű, nagy tudású embereket, álmos, akar nélküli emberekké cserélték fel. Ezeket az embereket színes szalagba burkolva megkövetelték a tömegtől, hogy imádják őket, hogy tapsoljon, hogy hálálkodjon nekik. Ahelyett hogy az ifjuság nevelését, irányítását vették volna kezükbe és a kidőlt vezetők helyébe a megfelelő pozíciókra szakképzett, gerinces vezetőket neveltek volna belőlük, akik intézményeinket fejleszteni, bővíteni, a haladásnak megfelelően újakat létesíteni voltak hi-

valva címeiket, rangokat osztogatni és azt hitték, hogy ezzel tudást is adtak az illetőnek a pozícióhoz.

Ezért nincs semmilyen megmozduláshoz bizalma az iparostömegeknek. Így bukdácsol a vihar elől, ma sem tudja, hogy melyik ház eresze alá meneküljön.

Előbb említettem, hogy lehet tudatosan csinálták volt Politikusaink a zavart, hogy megbízóik annál könnyebben halászhasanak.

Miért?

Amikor a pénz beszél..

Valamennyien tudjuk, hogy nálunk »kezdetben« nem volt nagybirtok. Földosztás volt. A kisajátított nagybirtokok tulajdonosainak jelentős összeget fizetett ki az állam, ezt a tőkét pedig valahol hasznosítani kellett. Tulajdonosaik a különböző ujonan alakult bankokban, gyárakban és nagykereskedelemben nyertek elhelyezést. Vegyük a bankokat először. Itt a régi jó időkben könnyűszerrel hozzájuthatót az ember egy kis pénzhez, 45—50 százalékos kamattal. Politikus uramék míg a társadalmi osztályokat egymás ellen kijátszották vígan osztokdokat a különböző érdekeltségektől kapott magas osztalékon. Itt nem volt „izmus“ kérdés, vallásfelekezeti különbség, nemzeti hovatartozás. Minden részvénytársaság igazgatóságában ott voltak és ott vannak ma is. Ebből a kánaáni állapotból elsősorban a földműves osztály vette ki részét, utána az ipar és kereskedelem. A vizözön idején a földműves osztályt Noé apánk csontvázra soványodva valahogy beemelte a bárkába. A nagyipar és nagykereskedelemnek is — egy pár kivételével — sikerült a főhelyen elhelyezkednie a bárka belsejében, körülváltatva, hogy valami szél ne érje. Még egy pár másik társadalmi rétegnek is megengedte Noé apánk, hogy a bárka oldalába kapaszkodják és kövesse a bárkát, — de minket iparosokat nem engedtek meg a bárka közelébe se. Mi fuldokolva csak távolról tudtuk a bárkát követni és rengetegen belefulladtak közülünk, míg partot ért a bárka. Mikor odaértünk, a már fensoroltak a tüznél sűtkéreztek és bizony elég tekintélyes számmal láttuk a tűz mellett kisebbségi politikusainkat is. Ennél a tüznél sűtögették kisebbségi politikai nagyságaink is a többiekkel együtt a pecsenyéjüket, elég szép pirosra.

A kapzsi nagypár...

Ugyebár az természetes valami, hogyha nekem van egy nagy boltban teszem fel 25 százalék részesedésem, semmi érdekem nincs azt a nyavalyás szatócst támogatni, aki ugyancsak sót és paprikát árul. Akkor kinek adjam én el az árut? Ezért kap a nagyipar monopóliumot, ezért kap szállítási kedvezményt, ezért kap állami támogatást, ezért kap adókedvezményt — és ezért nem volt érdeke a politikus uraknak, te szegény, küzködő iparos, hogy egyetérts, hogy béke legyen köztetek, hogy a szivárvány különböző szineire bomoljatok, hogy valamiképpen meg ne értsétek egymást, mert ha ez sikerülne, úgy azt, amit ők megcsináltak, ti is utána csinálhatjátok. Akkor miből a profittal? Versenyársak vagyunk! Ezért gáncsolnak el minden oldalon, tömnek tele jóféle terhekkel, hogy legyen más elfoglaltságod is. Muszáj neked becsületesen, gondok, bajok nélkül élni? Hol van az megírva? Minek kell nektek szövetség, szervekedés, szindikátus, egyesület, egység, kisiparosbank, becsületes adózás — teherbíróképességünkhöz mérten, emberhez méltó életmód?

*

Dióhéjban ez az érem másik oldala — a másik ötven százalék... Bizony fekélyes, gennyesedő sebek borítják az iparostársadalom testét. Felfedtem egy részét, hogy lássák az illetékesek és találjanak rá módot minél hamarabb hogy orvosolják, — amíg nem késő — mert veszedelmes ragályos és könnyen megfertőzheti a társadalom elég rosszörben levő többi rétegeit is.

De az érdekelt iparosság se várja míg teljesen lerágjáktestéről a még megmaradt soványhúst, hanem térjen észhez és ne várja a sült galambot, amelyet szája elől már mások elkapkodtak. Mert sok baján önmaga is segíthet, hisz nagy részét önmaga idézte elő, tehát meg is szüntetheti azt. Ha ezt megteszi, egész biztos hogy az illetékesek egymás sarkát fogják taposni, hogy bajaikra gyógyírt tegyenek...

*

Egy pár orvosságot már lapunk ajánlott, amit az illetékesek felhasználáltak, megszivleltek. A következő számba, használati utasításával is foglalkozom.

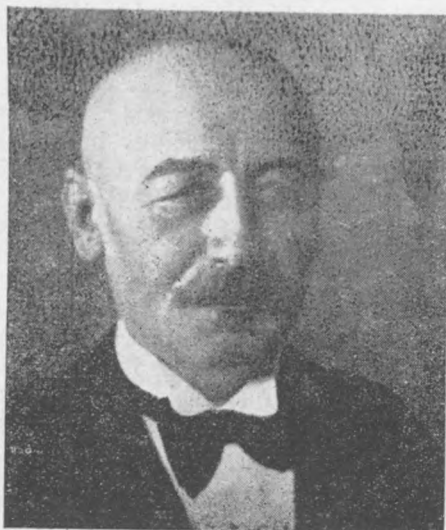
GALERIA INDUSTRIAȘILOR

»Viața Industrială« începând cu acest număr, prezintă cetitorilor fotografiile personalităților marcante ale clasei micilor industriași și membrilor de vază ale diferitelor branșe din orașul nostru, cari atât în trecut, cât și în prezent colaborează la apărarea intereselor generale a clasei micilor industriași.

Publicăm fotografiile în ordinea sosirii lor la Redacție.

Dr. Bartha Ignác,
ügyvéd, a helyi Iparos Egylet ügyésze, aki 15 éve intézi kiváló hozzáértéssel az Egylet ügyeit. Az iparos kérdések szakértője, lapunk jogi tanácsadója.

Rác Mihály,
építőmester, az Iparos Egylet agilis elnöke, több más egyesület vezetőségi tagja.

Kapcza Imre,
aranyéremmel kitüntetett lakatosmester, az Iparos Egyletnek egy emberöltőn át volt pénztárnoka.

Layda Jenő,
a párisi vilákiállításán aranyérmert nyert cukrász, az Iparos Egylet választmányi tagja, számos más egyesület vezető tagja. Udvari szállító.

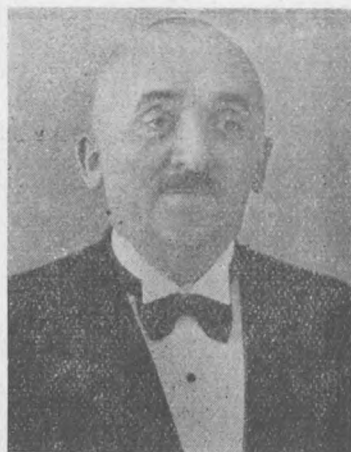
Guráth Béla,
pékmester, az Iparos Egylet alapító- és választmányi tagja, az Ipartestületi Hifelszövetkezet igazgatósági tagja. Számos más egyesület vezető tagja.

Komjászegi Lajos,
az Iparos Egylet választmányi tagja, a Vendéglősi Szindikátusának elnöke és az Iparkamara volt igazgatósági tagja.

IPAROS ARCKÉP-CSARNOK

Az »Ipari Élet« mai számával kezdődően felvonultatja az olvasóközönség előtt városunk iparostársadalmának vezető egyéniségeit és a különböző ipari ágak számottevő tagjait, aki úgy a múltban, mint a jelenben tevékeny munkát fejtettek ki az általános ipari érdekek terén. Képeinket a beérkezés sorrendjében közöljük.

Demeter Ferenc, uriszabó,

az Iparos Aggmenház vezetője, az Iparos Egylet alelnöke. Számos más egyesület vezető tagja, a Szabóiparosok Szaklapjának volt szerkesztője.

Babits József,

ékszerész és órásmester, az Óráskok Szakosztályának elnöke, számos iparos-intézmény támogatója.

Spliz Aladár,

műlakatosmester, az Iparos Egylet választmányi tagja

Tana Ferenc,

a Szerelőiparosok Szakosztályának pénztárnoka. Tagja a Munkabírósnak és a villanszerelők vizsgáztató bizottságának.

Moldován Antal,

épitőmester, a Kisipari Szövetség agilis elnöke, az Ipartestület volt elnöke. Számos más egyesület vezető tagja.

Corondan Gheorghe,

uriszabó, a Szabóipari Munkaadók Szindikátusának agilis elnöke, számos iparos és kultúregyesület pártolója.

Turi Sándor,

kályhás mester, az Iparos Egyletnek évek hosszú során át tagja, a Fazekas Ipartársulat volt alelnöke.

Simon Jenő,

festőmester, a Festőiparosok Szövetkezetének igazgatója, a Kisiparos Szövetség alelnöke és az Ipartestület előljárási tagja.

Esztergár Károly,

aki a Vendéglősök Országos Kongresszusán múlt kiküldött szerepelt.

Tóváros János,
ácsmester, iparágának egyik legkiválóbb képviselője,
a nyári színpad tervezése és kivitele az ő munkája.

Deák József,
festőmester, a cluji iparos-társadalom egyik tevé-
keny tagja, számos középület munkáinak elkészítője.

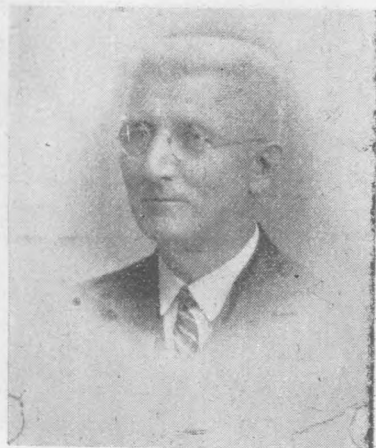
Reffy István,
az Építőmesterek Csoportjának elnöke, az Iparos
Egylet választmányi tagja. Munkabíróvági kiküldött.

Finkler Sándor,
méchánikus, szakmájának kiváló képviselője, a kü-
lönféle ipari társulatoknak pártoló tagja.

Székely József,
a Nyílttéri Csizmadia Iparosok Temetkezési és Ön-
segélyző Egyesületének agilis elnöke, akinek vezetése
alatt az Egyesület hatalmasan fejlődött.

Kun Frigyes,
optikus és látszerész, az iparos Aggmenház egyik
nagyösszegű alapítványának adományozója, az E.
osztályu aranyérem tulajdonosa. Az Iparos Egylet
vezető tagja.

Gottlieb Aladár,
az Unió gőzmosóda tulajdonosa, minden ipari tömő-
rülési lelkes támogatója.

Grünwald S. József,
bádogsmester, az Ipastestület volt előjárósági tagja
a Kisipari Szövetség választmányi tagja.

Kristóf Dénes
kályhamester, a Fazekas Ipartársulat volt
pénztárnoka.

Jakner József,

több kiállításon aranyéremmel kitüntetett cipész-
mester, az Országos Kispáros szövetség elnöke.

Horváth Pál,

lakatosmester, a Kispári Szövetség pénztárnoka, a
Munka- és Iparkamara volt tanácsnoki tagja.

Hegedüs Gyula,

építőmester, az Ipartestület alelnöke, a Munkaka-
mara volt tanácsosa. A Hargita Szövetkezet igaz-
gatósági tagja.

Tárziu Teodor,

fodrászmester, a Borbély Szindikátus alelnöke.

Uram Antal,

fodrászmester, a Borbély Szindikátus volt alelnöke,
az Iparos Egylet választmányi tagja.

Tereu Teodor,

fodrászmester, a Borbélyszindikátus elnöke.

Cristea Vasile,

szabómester, a Munkakamara és a Szabóipari Munka-
adók Szindikátusának volt elnöke, a „Párisi Szabá-
szati Akadémia” okleveleének tulajdonosa.

Bajkay Sándor,

asztalosmester, a Butorkészítő Asztalosok Szövet-
kezetének alelnöke, a Kispári Szövetség választ-
mányi tagja és az Asztalos Szakosztály elnöke.
Az Ipartestület volt előljárósági tagja.

Mussa Gyula,

hölgyfodrász, a Román Borbély Szindikátus és a
Kispári Szövetség bizottsági tagja, az Iparos Egy-
let választmányi tagja.

Mureșan Vasile,
kéményseprőmester, több helyi iparos- és kultur-
intézmény régi támogatója.

Bréda Ferenc,
fazekasmester, a Fazekas Ipartestület agilis elnöke.

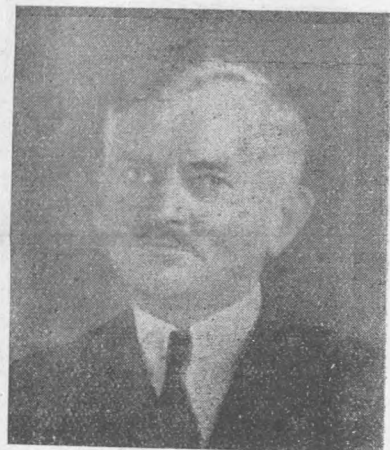
Rosenfeld Ármin,
bádogosmester, a Kisipari Szövetség ellenőre, több
helyi társadalmi egyesület vezető tagja.

Mózes Ándor,
bádogosmester, a Bádogosipari Munkaadók Szindi-
kátusának agilis titkára.

Marcu Aurel,
bádogosmester, a Bádogosipari Munkaadók Szindi-
kátusának elnöke, a II. osztályú „Meritul Comercial și
Industrial” tulajdonosa.

Pop Géza,
kéményseprőmester, az Iparos Egyesületnek sok éven
keresztül ügybuzgó választmányi tagja.

Ábrahám Mór,
bádogosmester, az Ipartestület volt előjárósági
tagja, számos középület bádogos munkáinak
elkészítője.

Bugnarlu Andrei,
cipészemester, a II. osztályú „Meritul Comercial și
Industrial” kitiintetés tulajdonosa.

Szabó György,
a régi generációból városunkban vissamaradt
egyedüli szürszabómester.

Lőrczy István
kéményseprőmester, aki évtizedek óta fejt ki fáradhatatlan munkásságot a kisliparosok érdekében.

Varga Márton,
vendéglős, a turdai Ipartársulat volt pénztárnosa, aki 1922-ben felsége I. Ferdinánd uralkodó egyik bankettjét megrendezte.

Nadler Hermann,
szerelő, a Kislipari Szövetség Szerelő Szakosztályának alelnöke.

Novák Béla, kéményseprőmester
a Kéményseprők Szövetségének volt elnöke.

Darida Mihály,
kéményseprőmester, a Kéményseprők Szindikátusának elnöke.

Ustyánovszky Viktor,
vizvezetékszerelő, iparágának egyik kiváló tagja, számos kisliparos megmozdulás kezdeményezője.

A bádógosok közgyűlése

A Bádógiparosok Szindikátusa március 27-én tartott közgyűlést az Ipartestület olvasótermében. *Marcu Aurel* elnök, aki a Szindikátust megalakulása óta biztos és szilárd hozzájárulással vezeti, örömeinek ad kifejezést afelett, hogy a tagok csaknem teljes számban megjelentek. *Mózes Sándor* titkári beszámolójában említést tesz a vezetőség eddig elért eredményeiről, amelyek közül kihangsúlyozásra méltó, hogy miután a munkakamarai optálások által bekövetkező széttagolódások a bádógos-szakmát különösképpen érzékenyen érintették, a vezetőség beadvánnyal fordult a Munkaügyi Inspektorátushoz, amely a vonatkozó rendeletet fel is függesztette. Ugyancsak széleskörű megmozdulást kezdeményezett a Szindikátus a kontárok ellen, melyben olyan álláspontot foglal el, hogy nemcsak a kontárokat, de azok munkaadóit is büntetni kell, remélve ezáltal, hogy ez az eljárás a kontár-kérdés teljes kiküszöböléséhez fog vezetni. Ezzel kapcsolatosan határozatot hozott a Szindikátus arra nézve is, hogy bádógiparos — se díjazásért, se szivesség formájában — műhelyét vagy szerszámjait nem bocsáthatja olyanok rendelkezésére, akik a megfelelő iparengedéllyel nem rendelkeznek. Végül elhatározta a vezetőség, hogy árjegyzéket fog kidolgozni a tagok számára, amely által lehetővé teszi nekik az uzsora elleni védekezést. A tárgysorozat ezzel véget ért.

Megkezdték az új munkakönyvek kiosztását

A helyi Munkakamarán az új munkakönyvek kicserélése megkezdődött. Pénteken és szombaton, április 8-án és 9-én a Munkakamara helyiségében, Str. Şaguna 14 szám alatt reggel 8-tól déli 1 óráig és délután 8-tól 6-ig kézhez vehetik könyveiket a butorasztalosok, kosárfonók, üvegesek és aranyművesek, hétfőn és kedden április 11 és 12-én ugyanebben az időben a férfiszabók. A munkakamara ezután hívja fel az érdekeltek figyelmét arra, hogy a könyveket csak a kicserélés iránt benyújtott kérvényről adott igazolás alapján és 29 lej bélyegköltés felszámításával adják ki. A többi szakmák munkakönyveinek kicserélését későbbi közlemény fogja hírül adni.

NYILT LEVÉL

EGY KISIPAROSHOZ

Kedves Kisiparos Testvér!

Az elmúlt hét folyamán rövid időközben három levelet is hozott tőled a posta. Első leveledben határozottan felszólítasz, hogy ne üzzünk komédiát az olvasó közönséggel, hanem tisztázzuk végre ezt a három év óta huzódó kérdést „kell vagy nem kell” igen vagy nem? Bocsáss meg, mi is csak azt tehetjük amit a napilapok: szárazon regisztráltuk az óránként változó helyzetet a könyvelési frontról, reggel kell, délbe nem kell és este kell, most már számítsd hozzá a mi megjelenésünket és az aztán a hadijelentést. Eleinte a körül folyt a harc, hogy kell-e vagy nem kell, végre e'dőlt hogy kell.

A múlt hét végén még úgy volt, hogy csak egyik felének kell a másik fele a taxa ellenében mentesítve van. Az egész lap tartalmát ezen rendelet magyarázására állítottuk be, de mielőtt nyomásra került volna a sor jött egy újabb intézkedés és az egész anyag, utasítás, használhatatlanná vált. Ma déli 12 óra 20 perc körül a helyzet a következő: mindenkinek kell vezetni, de ha lusta vagy és nem akarsz naponta vezetni, fizetsz 200 lej évente. Második leveledben az iránt érdeklődsz, hogy miféle üzleti könyveket kell neked, mint kisiparosnak beszerezned, miután az új törvény a kisiparosokat is szabályos könyvvezetésre kötelezi. Harmadik leveled azonban már fogas kérdést tartalmaz: mihez is kezdj most már ezekkel a drágán megvásárolt könyvekkel, miután egy azóta kelt újabb rendelkezés értelmében évi 200 lej összeg lefizetésével mentesítheted magad a napi könyvvezetés alól. Csakugyan, kedves testvér, mihez is lehetne kezdeni ezekkel a könyvekkel, ezen mi magunk is csakat töprengtünk azóta. Mi elhisszük neked, hogy szívesebben fizetsz évente 200 lej „megváltási”, csak hogy ne kelljen neked, mesterembernek, a könyviteltant is elsajátítanod. Abban se kételkedünk, hogy az esztendőben bőven ad neked annyi munkát, hogy ne legyen szükség külön, (de meg nem fizetett) szellemi tulajdonára. Miután azonban tanácsot kértél tőlünk, hogy mire is használd

fel azokat a méregdrágán megvásárolt könyveket, amelyekkel sok társjárassal és nem kevesebb költséggel sikerült végül a különböző hivatalokon átrágnod magad, ahol is szabályszerűen le számoztattad, le számozottattad, felbélyegeztetted, lepecsételtetted, hitelesítettetted, láttamoztattad és felülvizsgáltattad azokat, kénytelenek vagyunk neked egy számodra nagy hirtelenében össze eszkábált használati utasítást küldeni.

Vedd hát e'le legelőször is a lellárkönyvet és ird be ide mindazon ingóságaidat, amelyekre vámoltatások, adóztatások, vámadóztatások és adóvámoltatások póklán keresztül is sikerült mind a mai napig a törvényes tulajdonjogot fenntartanod. ird be azután, kedves testvér, azt a néhány tárgyat, amelyekre — kenyérkereső számaid lévén — a végrehajló nem üthet rá pecsétjét. Vedd be továbbá annak a homályos és szűk kicsi műhelyednek a lejben felbecsült értékét is, amit még édesapádtól örököltél, de amelyre már több örökösödési illetéket, járulékot, függeléket, adaléket és toldaléket fizettél rá, mint amennyit az egész megér.

Ha ezzel készen vagy, vedd elé a pénztári-naplót, kedves kisiparos testvér és ott, ahol azt a rovatot látod, hogy tartozik: oda ne ird be semmit, azt hagyd üresen, vagy akár huzd át vörös ceruzával, mert neked már nem is tartozhatik senki az égvilágon, hogy is tartozhatna valaki? Hiszen ha te még hitelezni tudnál, akkor már egyel kevesebb okod volna a panasza. De mi tudjuk, hogy még nem tudsz már hitelezni, mert az adóhátralékedet se tudtad kifizetni a múlt évről és ne felejsd el ezt szintén beírni abba a rovatba, hogy: követel. Mert tőled mindenki követel, ezt mi innon is meg tudjuk állapítani, szinte magunk e'őt látunk, amint a követel rovatba utasításaink nyomán beírod nagy busan a ki nem fizetett názbért is, az esedékessé vált betegsegélyzői illetéket, a munkakamarai járulékot, az olvasóköri díjat és a mesterkönyved becserélésének díját, a feleségednek múlt évben ígért ruhát, a gyermeked kifizetetlen tandíját, az elmúlt 4 hónap alatt nem

fizetett tej árát, a mézárós, a fűszeres követelését még abból az időből mikor hitelképesnek gondoltak. Az aktívák és passzívák összeadásánál jól kell vigyáznod, nehogy összetéveszd a kétőt és biztonság okáért az egyenleg helyére odatűzheted a napokban felvett árverési jegyzőkönyv másolatát is.

Kedves testvér, bölcsebb dolgot nem tudunk a számodra kisütni és nem is mertünk, már csak azért sem, mert könnyen megértődhetnének azok, akik magukat bölcsebbeknek vélik nálunknál. A sajnálatraméltó a közös viszonyokon kívül még az is, hogy mindannyian ki vagyunk szolgáltatva annak a veszedelmes hétféjt sárkánynak, amelyet narjainkban bürokráciának neveznek. Ennek a sárkánynak — akárcsak a mesében — ha egy fajét levágtad, hét nő a helyébe. A különbség az, hogy ma a fej helyett helyegek, kérvények és bírságok szaporodnak, önmaguktól, akár a baktériumok. Egyből lesz kettő, kettőből négy.

Kedves kisiparos testvér! Őszinte együttérzésünket továbbítjuk neked ebből a szomorú alkalomból is és szeretnénk már egyszer jobb híreket is hallani felőled, felőletek. Szeretnők, ha egyszer a kövek is megmozdulnának és rábrednének sorukra. Ha egyszer te magad is felfedezhetéd, hogy ember vagy és nem csak — kisiparos. De a jelen még ennyit se engedélyez neked. Te, testvér még kisiparos se vagy. A te neved ma egyszerűen annyi, hogy: adóalany. Bízunk benne, hogy ez nem lesz így mindörökké.

FOTO „ELLA”

Lucrările de amateur le executăm
în cel mai scurt timp.

Amator munkák kidolgozását a
a legrövidebb idő alatt készíti.

C. L. U. J.

Calea Regele Ferdinand No. 86

INDUSTRIA FRIZERIA

Adunarea generala a Sindicatului Barbierilor din Cluj

Sindicatul Micilor Industriași Barbieri a ținut în inaintea de masă a zilei de 27 Martie adunarea sa generală sub președinția d-lui Anton Balázs. După cuvintele d-lui președinte Balázs, dl. secretar general Takár a expus activitatea comitetului de conducere. D. Takár a schițat în câteva cuvinte cauzele disidenței dintre cele două sindicate și încercările de împăciuire, pe care le-a înfăptuit comitetul și cari toate au eșuat. Apoi adresându-se unuia dintre membrii conducători ai celui alt sindicat, care a participat la adunare, l'a rugat să facă tot ce-i stă în putință pentru realizarea păcii dintre cele două sindicate. Adunarea generală a ascultat apoi referatul comitetului de conducere și al secretarului, cari ambele au fost aprobate în unanimitate. Dl. Președinte Anton Balázs comunică apoi demisia comitetului de conducere și propune alegerea unui nou comitet. Adunarea generală îl alege pe dl. Teodor Târziu ca președinte de ședință. Dl. Târziu multumește în termeni foarte mișcători încrederea, pe care membrii o manifestă față de el și și exprimă prietenia, care pe care o resimte față de vechii săi colegi de branșă. Amintește între altele că cu toate că în vremea veche toți colegii săi știau că el e de origine română, niciodată n'a avut de suferit nici cea mai însemnată o vitură dia partea colegilor săi din motivul acesta.

La propunerea d-lui Teodor Tereu adunarea generală îl alege pe fostul președinte dl. Anton Balázs ca președinte onorific

Se procedează apoi la alegerea noului comitet, al cărui membri sunt următorii: Președinte: Teodor Tereu, Vice-președinti: Teodor Târziu și Robert Terkál. Secretar general: Paul Takár și Iosif Técsy. Cassier: Paul Szabó. Membrii comitetului de conducere: Pavel Suciu, Anton Uram și Petru Dobreanu. Membri supleanți: Arpad Tóth, Ioan Árkosy, Samuel Pap, Emerik Szabó, Alexandru Böszörményi. Ceisori: Emerik Deésy, Toma Rancea, Francisc Vajda. Supleanți: Co'oman Vasy și Ioan Mélis.

După alegerea noului comitet de conducere al Sindicatului am avut ocazia să stăm de vorbă cu dl. Teo-

dor Tereu, care a binevoit să ne dea următoarea declarație:

Faptul că am acceptat președinția sindicatului își are explicația în niște divergențe, cari de mult timp sunt la ordinea zilei. Pentru a clarifica cât mai bine chestiunea trebuie să o spun că acum vre o câțiva ani marea adunare a Barbierilor și Frizerilor ținută la Satu Mare, a decis să î ființeze la Cluj o centrală, care să fie reprezentanta intereselor comune ale branșei. După această adunare am și început să-i organizăm pe meseriași din orașul nostru. Am și înființat sindicatul patronilor barbieri și frizeri, a cărui activitate însă n'a fost tocmai liniștită. În primul rând s'au iscat niște antagonisme naționale, fapt ce a avut ca urmare ruperea în două tabere a Sindicatului, adică pe lângă sindicatul vechiu, în care majoritatea o avea elementul maghiar, s'a înființat un nou sindicat, care a cuprins mai ales pe meseriași de naționalitate română. Din parte-mi am întreținut legături cu ambele sindicate și astfel am fost cu onorat cu propunerea de a accepta președinția sindicatului, care cuprinde mai ales elemente minoritare.

Vreau să întronez pacea !

Am acceptat acest post onorabil înainte de toate pentru că sunt convins că meseria noastră are o menire, pentru care trebuie să luptăm nu disperați ci uniți în r'o și gură tabără, deci vreau o apropiere, sau dacă e posibil chiar o unire a celor două organizațiuni. În al doilea rând vreau să reiau legăturile cu sindicatele provinciale și cu organizațiunile județene. Dacă aceasta ne va reuși, vom face demersuri la București și vom înființa Uniunea Generală a Patronilor Frizeri și Barbieri din întreaga țară. Toate acestea se vor putea însă realiza numai dacă nu voi fi împiedecat în munca mea de piedici născute din varietatea personală, sau din jignirea unor. Avem atât de multe de făcut și suntem doar la începutul începutului. Imi pare foarte rău că între cele două organizațiuni este un antagonism atât de mare, dar vor tinde din toate forțele noastre să nimicim acest antagonism.

Vasarak :

60 mm-es kereskedelmi vas	kg. lei	12.80
40 " " kerek és szögletes	" "	12.80
60-100 mm. széles	" "	13.40
40-100 " "	" "	13.40
Vastravers és U vas	" "	13.80
4 mm-es bádógtábla	" "	16.50
5.30 mm-es	" "	15.20
horgonyzott tábla kg.50.100 b. hozzáadás		
Vasbetonvas	kg. lei	12.50
Ehez vastagság szerint hozzájönnek a felárak		

Adunarea generală a Sindicatului Micilor Industriași Tinichigii

Sindicatul Micilor Industriași Tinichigii a ținut adunare generală în ziua de 27 Martie în sala de lectură a Corporației Industriașilor. Dl. Președinte Aurel Marcu, care dela înființarea Sindicatului conduce această organizație cu o deosebită priecere, și-a exprimat bucuria constatând că membrii s'au prezentat aproape în r'un număr complet. Dl. Alexandru Mózes în raportul său de secretar a expus rezultatele de până acum a activității Sindicatului, dintre cari rezultate merită un accent special faptul că conducerea Sindicatului văzând că în urma categorisirii meseriilor tinichigii, cari ar fi trebuit să opteze pentru una dintre ramurile acestei meserii, ar suferi pierderi, s'a adresat într'un memoriu la Inspectorat, care de fapt a și suspendat dispozițiunea aceasta. Sindicatul a pornit apoi o vastă acțiune împotriva meseriașilor clandestini. În această chestiune Sindicatul e convins că nu numai clandestinii, dar și aceia trebuiesc pedepsiți, cari le dau muncă, căci numai astfel se va putea ajunge la o radicală rezolvire a problemei clandestinismului industrial. În senzul acestei atitudini Sindicatul a decis ca nici un meseriaș tinichigiu să nu-și împrumute nici pentru bani și nici din bunăvoință uneltele sau atelierul său unui meseriaș, care nu posedă brevet. S'a luat în sfârșit deciziunea să se preluczeze o lista de prețuri pentru a-i apăra astfel de tinichigii în contra uzurei de prețuri. Ordinea de zi fiind sfârșită, ședința s'a terminat.

Organul cel mai bun de
publicațiune
este
Viata Industrială

BORBÉLYIPAR

A Cluj Borbély és Fodrász Szindikátus közgyűlése

A cluji Borbélyiparosok Szindikátusa Balázs Antal elnöklete alatt március 27 én délelőtti tartotta meg rendes évi közgyűlését. Balázs elnök rövid megnyitói beszéde után Takár főtitkár ismertette a vezetőség működését. Kitért a két szindikátus között felmerült viszály okaira és azokra a békítési kísérletekre, amelyeket a vezetőség sikertelenül folytatott. A ellenszindikátus egyik jelenlevő vezetőjéhez fordulva újból kéri, hogy a szakma égetően fontos érdekében hasson oda, hogy a nagyon r gen óhajtott béke a két szindikátus között létrejöhön. A közgyűlés ezután úgy a vezetőség munkájáról szóló, mint a pénztári jelentést egyhanglag tudomásul vette. Balázs Antal elnök bejelenti a tisztikar lemondását és kéri a közgyűlést, hogy válassza meg az új tisztikart. A korelnöknek megválasztott Tárziu Teodor foglalja el az elnöki széket és megható szavakban mond köszönetet a közgyűlés bizalmáért és hitet tesz régi kártársaival fennálló 35 éves rendületlen barátsága mellett Megemlíti, hogy bár a multban mindenki tudott román származásáról, soha és semmi körülmények között nem érte a megbántásnak legcsekélyebb árnyalata vagy mellőzés sem.

Tárziu korelnök ezután levezeti az új tisztikar megválasztását, mely a következőképpen alakult:

Tereu Teodor indítványára Balázs Antal volt elnököt a Szindikátus örökös diszelnökévé választja meg. Elnök: Teodor Tereu, alelnökök Teodor Tárziu és Terkál Robert, vezér titkárok Takár Pál, Técsi József, pénztárnok Szabó Pál. Igazgatósági választmány: Pavel Suciú, U'am Antal és Petru Dobreanu. Igazgatósági róttagok: Tóth Árpád, Árkosy János, Pap Samu, Szabó Imre, Böszörményi Sándor. Felügyelő bizottság: Deésy Imre, Toma Rancea, Vajda Ferenc. Felügyelő bizottsági póttzgek: Vasy Kálmán, Mélis János.

A szindikátus új tisztikarának megválasztása után beszélgetést folytattunk az új elnökkel Tereu Teodorral, aki a következőket mondotta:

— Az a tény, hogy elfogadtam a szindikátus elnökségét, hosszú

idő óta napirenden levő összekülönbözésekre vezethető vissza. Hogy a helyzet mindenképpen tisztázva legyen, szükségesnek találok elmondani azt, hogy még éveekkel ezelőtti történet, hogy a Satumaren összeülő borbély és fodrászoknak nagygyűlése határozta el egy közös szakmai érdekképviselet létesítését cluji központtal. A közgyűlés után rögtön hozzá is láttunk, elsősorban a városunkban lakó fodrászok és borbélyok megszervezéséhez. Meg is alapítottuk a helyi borbély és fodrász iparosok szindikátusát, amelynek működése azonban nem volt zavartalan. Mindenekelőtt nemzetiségi ellentétek merültek fel, aminek a következménye az lett, hogy a szindikátus két részre szakadt, illetve az eredeti szindikátus mellett, amelyben a magyarság volt többségben, létesült egy új szindikátus, amely viszont a román iparosokat tömörítette össze. Én valahogyan mindkét szindikátussal fenartottam a kapcsolatot és ilyen körülmények között ért a na jobb-részt kisebbségekből alakult szindikátus vezető embereinek az a megtisztelő ajánlata, hogy fogadjam el szindikátusuknak elnöki tisztségét.

Békét akarok teremteni...

— Ezt mindenekelőtt azért tettem, mert meg vagyok győződve arról, hogy mesterségünknek hivatása van és ennek elérése végett nem szétszakadva, hanem békésen dolgozva egymás mellett kell küzdenünk. Tehát elsősorban közeledést, ha lehet teljes egyezséget akarok létrehozni a két egyesület között. Másodsorban fel akarom venni a kapcsolatot a vidékkel és a megyei központok szindikátusai-val. Ha mindez megtörtént, megfelelő lépéseket teszünk Bucurestiben és megalakítjuk a borbély és fodrászipari munkaadók országos szövetségét. De ez mind csak abban az esetben fog megtörténni, ha megértene, húságból, vagy sértődöttségéből nem támaszthatnak nehézséget utamba hiszen annyi mindent kell csinálnunk és mindennek csak a kezdetén vagyunk.

— Nagyon sajnálom hogy szakadék tátong a két egyesület között és minden örömmel azonos leszek, hogy eltűnjön ez a szaka-

dék. Ugyanakkor azonban a törvényesség álláspontjára helyezkedem. Én jó román vagyok, és tiszteltem azt, aki magyarnak vallja magát és kitart nemzetiségi érzelsei mellett. De ugyanakkor megkövetelem tőlük azt, hogy eleget tegyenek a törvényeknek és ezeknek szellemében vezetem be az egyesület hivatalos ügykezelésébe a román nyelv használatát, amihez ragaszkodom. Álláspontomat mindenkinek meg kell érteni, mert csak ilyen körülmények között vehetjük meg a mindnyájunk létkérdését jelentő szakmai érdekeket.

A Cluji Iparos Egyesület közgyűlése

Vasárnap délelőtti tartotta meg nagyszámu résztvevő jelenlétében az iparosegylet hetvenkilencedik évi közgyűlését. A gyűlést Rác Mihály elnök nyitja meg beszéddel, amelyben ismerteti az egyesület fejlődését nyolc évtized alatt.

Mint szerény olvasóköri kezdte meg működését az egyesület, amelynek most már saját székháza, agmenháza, könyvtára van, az egyesület kebelében pedig a hölgyválasztmány végez értékes szociális munkát.

A bevezető beszéd után Szegő Vilmos jegyző terjesztette elő a választmány jelentését és örömmel állapította meg, hogy a tagok létszáma 437-re emelkedett. Megemlékezett az agmenház működéséről, amely Demeter Ferenc alelnök vezetése alatt végez áldásos tevékenységet, a dalárdáról, amely Török Árpád vezetése mellett működött szép eredménnyel.

A jelentést Bartha Ignác ügyész felszólalása követte, aki bemutatta az egyesület zarszámadását, ismertette a költségvetést és a vizsgálóbizottság jelentését amelyet a gyűlés egyhangulag elfogadott.

A jelentések után a tisztikar kiegészítése következett, amelynek során Reimann Károlyt pénztárossá, Márk Gyulát, Raffay Istvánt, Tarkányi Sándort, Onofray Istvánt, Egyed Sándort és Jelen Mihályt választmányi tagokká választották.

A gyűlés Rác Mihály elnök záróbeszédével ért véget.

Să nu fie nici o deosebire între meseriașii români și unguri

a spus un orator la adunarea generală a Micilor Industriași cizmari

În ziua de Duminecă s'a ținut în sala mare a Căminului Muncitorilor constructori adunarea generală anuală Asociațiunii micilor industriași cizmari în prezența unui public de o-cincisute de persoane. Ședința a început prin înțonarea Imnului gal executat de orchestra Asociațiunii. Apoi dl. Președinte Iosif Székely a declarat ședința deschisă. În discursul său introductiv expune apoi pe scurt istoricul Asociațiunii, care a fost înființată în anul 1923 cu un capital social de 250 mii Lei, care a primit apoi, grație sacrificiilor aduse de membrii, precum și agilității conducătorilor, s'a majorat încontinuu pentru ca astăzi Asociațiunea să aibă o avere de milion 868 mii Lei. Asociațiunea — a spus dl. Iosif Székely — a făcut politică, ci a urmărit totdeauna ținta de a ajuta pe membrii ei. Astfel toți membrii, cari la fiecare lună plătesc câte zece lei pe seama fondului de ajutorare a Asociațiunii, primesc după trecerea zece ani un ajutor de 10 mii Lei.

A luat apoi cuvânt D-na Melinda Frențiu, secretara asociațiunii, care a expus bugetul, care prevede ca pentru anul următor suma de Lei 240 mii Lei, pentru investiții și clădiri 230 mii

Lei, iar pentru fondul sanitar suma de 35 mii lei. Suma totală a Asociațiunii e de 816 mii Lei. După d-na secretară a luat cuvântul dl. Ilie Crișan, al cărui discurs a fost cel mai impozant punct al programului. Să nu fie între membrii nici un fel de deosebire, să fie la fel meseriașul român cu meseriașul ungur — a spus în discursul său dl. Crișan, căci numai astfel putem lucra în pace și numai astfel putem folosi intereselor acelei patrii, a cărei cetățeni suntem. În partea finală a discursului său a mulțumit autorităților și presei, cari ambele au protejat totdeauna Asociațiunea.

Urmează apoi alegerea noului comitet de conducere. Au fost aleși următorii: Președinte: dl. Iosif Székely, vice președinți: dd. Vasile Vesca și Paul Szabó, cassier: dl. Gavril Nagy, secretară: D-na Melinda Frențiu. Membrii în comitetul de conducere: dnii Ion Birtalan, Francisc Kocka și Alexandru Nagy. Membrii supleanți: dnii Ion Blond, Pavel Felecan și Mihail Tárkányi. Controlorii: d-nii Petru Mázsa, Ilie Crișan, Ioan László și Ludovic Krizbai. Ședința a fost închisă prin înțonarea Imnului Regal.

lege, care apoi a fost reglementată și prin legi mai târziu redactate. Astfel brevetele lor nu pot fi sistate prin nici un fel de dispozițiune și primăria nu are dreptul să monopolizeze o meserie oarecare, numai pentru ca astfel să-și asigure un profit.

Conducătorii Primăriei însă par a nu se interesa de loc de aceste proiecte și sunt atât de siguri de reușita acțiunii lor, încât în noul buget comunal au și trecut suma de un milion și jumătate Lei, sumă, care rolează în noul buget ca taxe de hornărit.

Colaboratorul nostru a stat de vorbă cu dl. consilier comunal Neda, care a binevoit să dea următoarele clarificări:

— Nu există nici un motiv, care să împiedece Ministerul de Interne să aprobe regulamentul, pe care l'am înaintat. Toate semnele prezic că această aprobare va sosi chiar în săptămâna aceasta și atunci vom începe și lucrările de punere în aplicare al acestui regulament.

Reprezentatul judiciar al meșterilor hornari a dat următoarea declarație:

Cauza urmează să fie decisă la București. Rezultatul deocamdată nu se poate cunoaște. Deocamdată însă noi avem speranța că contenciosul va accepta punctul nostru de vedere și nu va admite comiterea unei injustiții față de meșterii hornari.

În momentul de față așa stă deci problema comunalizării hornăritului. Decizia finală va fi pronunțată la București și atât Primăria cât și meșterii hornari așteaptă cu nerăbdare rezolvirea favorabilă a acestei afaceri.

În cluda tuturor intervențiilor

Primăria va comunaliza hornăritul

Primăria a și trecut în noul buget suma de 1 și jum. milioane de Lei cu taxe de hornărit

De curând stărnit mare neliniște în mijlocul meștrilor Hornari șiirea Primăria orașului vrea să comunalizeze hornăritul și să încaseze importante sume dela locuitori în fața meștrilor hornari, a căror existență astfel va fi periclitată. Știa de fapt a corespuns realității, nici noul regulament al municipiului prevede că Primăria va comunaliza hornăritul, iar hornării vor fi considerate ca angajați ai Primăriei.

Această dispoziție a stărnit protestul meșterilor hornari interesați, cari prin avocatul lor, Dr. Petru Ceteș, au atacat în fața Contenciosului Administrativ dispozițiunea aceasta. Apelul meșterilor hornari

expune că ei au fost numiți în serviciile lor pe baza aliniei al zecelea al legii meseriilor din 1884,

Küldie be

előfizetési díj hátralékát kiadóhivatalunknak!

LOZUL DELA
COLECTURA
OFICIALA
VA ADUCE NOROC!

Cluj, Strada Regina Maria 46.

Minden közbenjárás ellenére:

Mégis házikezelésbe veszi a város a kéményseprést.

Egy és fél millió lejt a seprési díjak fejében már is beiktattak az új költségvetés

Nemrégiben nagy elkeseredést keltett városunk kéményseprő mesterei között az a hír, hogy a város házikezelésbe veszi a kéményseprést, amelyből jelentékeny összegeket kíván beszédni a kéményseprő mesterek rovására, akiknek így keresetök bizonytalanná válna. A hír ebben a formában még is felelt a valóságnak:

az új városi szabályrendelet egyik bekezdése kimondja, hogy a város házikezelésbe veszi a kéményseprési ipart és a mestereket városi, illetve községi alkalmazottakká minősíti át.

A városnak ez az intézkedése megmozgatta az érdekelt kéményseprő mestereket, akik a legfelsőbb közigazgatási bíróság előtt ügyvédjük Dr. Peiru Meies útján megtámadták a város idevonatkozó rendeletét. A kéményseprőmesterek beadványa előadja, hogy

őket a jelenleg is érvényben levő 1884 évi ipartörvény 14. szakaszának tizedik bekezdése alapján nevezték ki, amelynek érvényét az idevonatkozó és az ipar megszerzéséről szóló újabb keletű román törvények szabályozták. Iparengedélyeiket így semmiféle rendelet alapján nem semmisíthetik meg és a városnak nincs jogában megszüntetnie monopolizálni egy iparágat csak azért, hogy így jövedelmeket biztosíthasson magának.

Mindazzal azonban ugylátszik nem törődnek a város vezetői, akik annyira biztosra veszik az idevonatkozó szabályrendelet jóváhagyását, hogy

az új városi költségvetés e jelentékeny összeget iktattak be, amelyet a város a megszavazandó házikezelés eredményeképpen fog a lakosságtól beszédni.

Egy millió ötszázezerre rug az az összeg, amely a költségvetésben kéményseprési díjak címen szerepel.

Munkatársunk a kérdésben beszélgetést folytatott Neda városi tanácsossal aki a következőket mondotta:

Nincs semmi ok arra, hogy a belügyminisztérium ne hagyja jóvá azt a szabályrendeletet, amelyet mi felterjesztettünk. Minden jel arra mutat, hogy a jóváhagyás még a hét folyamán megérkezik és akkor hozzálátunk annak végrehajtásához.

A kéményseprők jogi képviselője a következőképen nyilatkozik:

Az ügy jelenleg a fővárosban van döntés végett. Hogy mi

lesz az eredmény azt nem tudom megmondani. Egyelőre minden reményünk abban van hogy a bíróság jogos álláspontra helyezkedik és nem engedi meg a kéményseprő mesterek ilyen módon való jogfosztását.

Jelen pillanatban tehát így áll a nagy vihart felkavart házikezelés ügye. A végső döntés a fővárosban fog elhangzani és úgy a város, mint az érdekelt kéményseprő mesterek türelmetlenül várják, hogy kedvező eredménnyel végződjön ez a tengeri kigyóvá dagadt kéményseprő-história.

COMUNICĂRILE MICILOR COMERCIANTI

— Uniunea Generală a Micilor Industriași, filiala Cluj aduce la cunoștința membrilor, că prin noile dispoziții toți meseriașii sunt datoși să întocmească registre comerciale în cursul lunii Aprilie. Pentru a veni în ajutorul membrilor filiala a luat contact cu Administrația Financiară

și a întocmit un tip de registre cât se poate de eftine, cari totuși împreună cu taxa forfetară costă Lei 470. Filiala se angajează să vizeze și să plătească toate acestea pentru Lei 10 de bucată, astfel că membrii sunt rugați a aduce Lei 480 și restul se va rezo'vi de Uniune.

KISIPARI SZÖVETSÉG KÖZLEMÉNYEI

— A Kisiparos Szövetség Cluj fiókjá a következőket hozza a tagok tudomására. A legújabb rendelkezések szerint a kisiparosok kötelesek kereskedelmi könyveket beszerezni április hónap folyamán. A tagok érdekeinek megvédésére a fiók kapcsolatot vett fel a pénzügyigazgatósággal és a legolcsóbb regiszter ti-

pust állapította meg, mely ennek dacára az évi átalány összeggel együtt 470 Leit tesz ki. A fiók a regiszter beszerzés, bélyegzés, taxa befizetés stb. személyenként 10 Lejt számít fel. Kérjük tehát a tagokat Lei 480 összeget és valamelyik adó nyugtát behozni. A többit a fiók intézi.

A GEPET

OLAJOZNI

KELL, HOGY JÓL MŰKÖDJÖN, ILYEN GÉP AZ EMBER IS
IGYUNK SÖRT
FAJBOROKAT

CORVIN-BOROZÓBAN

A KEDÉLYÜNK ÉS MUNKAKEDVÜNK FRISS MARAD!!!

„Ne legyen különbség român és magyar iparos között” --

mondta a Nyílttéren Árusító Csizmadia Iparosok Temetkezési Segélyegyesülete közgyűlésén az egyik felszólaló. — 240 ezer lej segélyt fog nyújtani ez évben az egyesület

Március 27-én, vasárnap tartotta meg az Építőmunkás-Olthon nagytermében ötszáz főnyi közönség jelenlétében rendes évi közgyűlést a Nyílttéren Árusító Csizmadia Iparosok Egyesülete. A gyűlést az egyesület zenekara nyitotta meg, mely a Király himnuszt játszva, majd pedig Székely József elnök, megnyitja a gyűlést. Bevezető beszédében ismerteti az egyesület történetét, amely 1923-ban alakult 250 lej alaptőkével és vagyonnal és amely rövid időn belül a vezetők ügyes adminisztrálása és a tagok áldozatkészsége folytán odajutott, hogy ma már egy millió 868 ezer lej vagyonnal rendelkezik. Az egyesület — mondotta Székely József — sohasem politizált, hanem főcéljául a tagok megsegítését tűzte ki. Ilyen módon minden tag, aki tíz évben keresztül havi tíz lejrel járul az egyesület segélyalapjához, tíz év leforgása után 10 ezer lej segélyben részesül.

A gyűlés következő szónoka Melinda Frențiu asszony, az egyesület titkárnője ismerteti az új költségvetést, amely 240 ezer lej irányoztatott a tagok segélyezésére 230 ezer lej új beruházásokra, építkezésekre,

35 ezer lej orvosi segélyalapra. A költségvetés teljes összege 816 ezer lej. A költségvetés ismertetése után Crișan Ilie veszi át a szót és megtartja beszédét, amely a legkiemelkedőbb pontja volt a gyűlésnek.

Ne legyen a tagok között semmi különbség a különféle nemzetségek között, egyforma legyen román és magyar — mondotta beszédében Crișan — mert csak így dolgozhatunk zavartalanul és szolgálhatjuk annak a hazának érdekeit, amelynek állampolgárai vagyunk. Beszéde befejező részében köszönetet mond a hatóságoknak és a sajtónak, amely mindig jóindulattal támogatta az egyesületet.

Az új vezetőség megválasztására került ezután a sor, amely a következőképpen alakult: elnök Székely József, alelnökök: Vasile Vescan, Szabó Pál, pénztáros Nagy Gábor, titkár Melinda Frențiu. Vezetőségi tagok: Hönig Károly, Birtalan Ioan, Kocka Ferenc és Nagy Sándor. Póttagok: Blond Ioan, Felcan Pavel, Tarkányi Mihály. Elöljárók: Máza Péter, Crișan Ilie, László János és Krizbai Lajos.

HIREK

— **Uj árlítés a betegsegélyzői palota berendezésére.** A cluji betegsegélyző pénztár új palotájának belső berendezési asztalos munkákra tartott legutóbbi árlejtést szintén megsemmisítették. A pénztár most felhatalmazást nyert a munkálatoknak szabad kézzel való megrendelésére.

— **Erősen emelkedik a téglaeladás.** A cluji két téglagyár, amelyek közös eladási irodát tartanak fenn, megállapították, hogy bár az idei év tavaszán új építkezések csak elvétve fordulnak elő, a helyi téglagyárak az év első három hónapjában 40 százalékkal több téglát adtak el, mint az elmúlt év megfelelő időszakában. Az elmúlt hónapban a téglaeladások 12 százalékkal haladták meg a tavalyi év március havának eladását.

— **Megrendszabályozzák a gumi cipő forgalombahozatalát.** Nem egyízben foglalkoztunk már e lap hasábjain az ország lábbelikészítő iparosainak ama sérelmével, amelyet a gumi cipő és gumitalpak forgalombahozatala idézett elő. Ebben az ügyben már számos kérvény érkezett az illetékes minisztériumokhoz, azonban a mai napig eredmény nem mutatkozott. Ugy látszik, hogy az egészségügyi minisztérium is belátta, hogy a gumi egészségügyi szempontból káros hatással van a lábakra és ezért a munkaügyi miniszterrel karöltve egy tervezeten dolgozik, amelyet áttesznek az ipar- és kereskedelmi minisztériumhoz. Kiszivárgott hírek szerint a gumicipők forgalombahozatalának megrendszabályozása úgy történik, hogy az ilyen gyártmányokra külön illetéket rónak ki. Az intézkedés igen üdvös volna, mert ezzel nem csak az állam bevétele szaporodik, de az ország cipész kisiparossága is a munka terén jelentős szerephez jut.

— **Ötezer segédkönyvnek nincs gazdája.** A cluji munkakamara már régebben kiállította a segéd- és mester-könyveket, de tulajdonosaik még nem jelentkeztek. A munkakamara felhívja az érdekeltet, hogy könyveik átvétele érdekében minél hamarabb jelentkezzenek.

INFORMAȚIUNI

Către Cetitori!

Din zi în zi masse întregi de cetitori ne roagă să aparem iar în forma, cum am început să aparem, deci ca fiecare număr să conțină referate despre evenimentele fiecărei branșe industriale.

Noi din parte-ne, realizăm cu plăcere această cerere a cetitorilor noștri, căci am vrea ca toată lumea să fie mulțumită cu noi, chiar dacă trebuie să aducem oarecari sacrificii. Tocmai de aceea sperăm că cetitorii noștri vor continua și mai intens să ne ajute și nu vor refuza să aducă și ei oarecari sacrificii pentru interesul nostru comun.

Numărul prezent deci iese în formatul vechi și noi vi-l trimitem cu sentimentul că și de astă dată am făcut tot ce ne-a stat în putință în vederea acelei ținte, care ne stă totdeauna înainte, realizarea unității organizatorice a micilor industrii.

Olvasóinkhoz!

Huzamosabb idő óta olvasóközönségünk egyöntetűen arra unszol, hogy térjünk vissza lapunk régi formájára, jelenjünk meg, mint kezdetben, a régi, színes kiállításban és foglalozzunk ezentúl is megfelelő részletességben a különböző szakipari kérdésekkel.

Mi, készséggel teszünk eleget ennek a kérésnek, — mert az az óhajunk, hogy senkinek ne legyen oka panaszra, — még akkor is, ha ez számunkra nem jár minden áldozat nélkül. De éppen ezért, remélni kívánjuk, hogy iparostestvéreink a jövőben fokozottabb együttérzéssel fogják a lapot jóindulatukba fogadni, nem riadva vissza attól a csekély áldozatkészségtől, amit ez megkíván.

Mai számunkat tehát régi alakjában bocsájtjuk útjára, azzal a jóleső tudattal, hogy a magunk részéről ezutal is minden lehető megtétünk annak érdekében, hogy a szakadék nélküli iparosegység álma az idők folyamán megvalósuljon!

— Negyvennyolcezer lej haszonnal zárta mérlegét a Targu-Mureși szabók szövetkezete.

A Targu-Mureși Szabók Szövetkezete most tartotta rendes évi közgyűlését. Tóthfalusi Sándor elnök megnyitó beszédében a szövetkezet fontosságát méltatta, választa a jelenlegi helyzetet és a további pártolásra hívta fel a tagokat. A megnyitó beszéd után Győri Albert könyvelő tette meg a szövetkezet elmúlt évről a pénztári jelentést, melyből kitűnt, hogy az intézmény az elmúlt évben hárommillió 800 ezer lej forgalmat csinált, melyből a tiszta haszon 48.000 lej. A felügyelő-bizottság jelentése után a közgyűlés jóváhagyta a zárszámadást és megszavazta a jövő évi költségvetést. A tiszta bevételből 10 százalékot tartalékalapra, 5 százalékot a törvény szerint a szövetkezet tagjai között osztanak fel. A továbbiak során, minthogy három igazgatósági tag megbízatása lejárt, egy pedig betegségére való hivatkozására lemondott, az igazgatóságba három évre szóló megbízatással Theisz Jánost, Gligor Pétert, Nemes Dénest és Bálint Lázárt választották, Theisz János ezenkívül az alelnöki tisztséget is ellátja. Felügyelőbizottsági tagok: Nyisztor György, Kulcsár Péter és Magyarai István egy évre szóló megbízatással. A Targu-mureși szabók szövetkezete társas alapon vezetett bélérsáru üzletből alakult át 8 évvel előbb szövetkezetté. Kezdetben mintegy 80 részvényese volt és a részvénytőke közel 350.000 lejt tett ki. Azóta egyre kedvezőbb fejlődési irányt mutat és ma egyike a legszilárdabb alapokon álló Targu-mureși szövetkezeteknek.

— Az »Ursus« sörgyár r. t. bejelentette a cluji Kereskedelmi- és Iparkamara cégbejegyzési hivatalában, hogy társulati tőkéjét az 500 lejes részvények névértékének 400 lejre való csökkentésével 35 millióról 28 millióra szállította le.

— Szabó kontárüldözés Clujon. A szabóiparosok bizottsága házról-házra járva ellenőrizte a kontárokat. A legérdekesebb az, hogy a kontárkodás ujabban kiterjedt a szabásztanfolyamokra is. Így a cluji munkafelügyelőség a napokban több cluji szabóműhelyben tartott ellenőrzést s e műhelyekben nyilvános szabásztanfolyamot tartottak. Az ellenőrző körutnak az eredménye az volt, hogy a Iuliu Maniu-utca 32 és a Regala-utca 38 szám alatt levő műhelyeket a munkaügyi vezérfelügyelőség bezáratta, az itt talált anyagokat pedig elkozbotta. Mindkét helyen jegyzőkönyvet vettek fel arról, hogy a műhelyek tulajdonosainak nem volt engedélyük a szabásztanfolyamok megtartására. Szükségesnek tartjuk a fenti esettel kapcsolatban felhívni a szabóiparosság figyelmét arra, hogy a nyilvános szabásztanfolyamok megtartására külön miniszteri engedély szükséges.

— Óvás! Tudomásunkra jutott, hogy ismeretlen szélhámosok lapunk nevében, különféle címen szedett összegekkel, számos kisiparost érzékenyen megkárosítottak. Ezután hívjuk fel olvasóink figyelmét arra, hogy lapunk nevében kizárólag az alant felsorolt személyek vehetnek fel előfizetési díjakat és működnek közre a készülő »Iparosok képes Albuma«, valamint az »Ipari Évkönyv« című munkáink szervezési munkálataiban: Helyben és vidéken: Fritsch Alfréd, Baranyai Imre, Clujon: Sugár Pál, Rózsa Sándor, Kitzkóván Antal.

Az »Ipari Élet«
kiadóhivatala

— Április 14 én nyílik meg a timișoarai kisipari kiállítás. A timișoarai kisiparos társadalom husvét alkalmával tavaszi vásárral egybekötött kiállítást rendez. A kiállítás előkészülete már folyamatban vannak és minden jel arra mutat, hogy a kiállítás a legszebb erkölcsei és anyagi siker jegyében zajlik le. A vásárral egybekötött kiállítás április 14 és 26 között lesz a munkaadói szindikátus összes helyiségeiben. A kiállítás iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg a kisiparosság részéről, összesen miniegy 100—120 kiállítóra számítanak. A kiállításon valamennyi iparág részt vesz és a bányászati ipar legszebb készítményei bemutatásra kerülnek.

— Megdrágul a papír. A nyomdaipar eddig is elég válságos állapotát a papírárak újabb emelkedése egy fokkal ismét lerontja. Az árdrágulást, mely 4 százalékot tesz ki, a papirgyártás nyersanyagára (cellulózéra) kirótt forgalmi-adó vonta maga után.

— A magyarországi szabóiparban nem vált be a 48 órás munkahét. A nőiszabó üzemekbe bevezetett 48 órás heti munkaidő, amelytől az illetékesek a munkanélküliség csökkenését várták — nem vált be. Ennek oka egyfelől az, hogy a nőiszabó iparban már hosszú idő óta nagy hiány van szakmunkásokban, másfelől hogy a különböző szalon tulajdonosok képtelenek voltak a sok vidéki és utóállambeli vevőt kétszer nyolc óra alatt kiszolgálni. Legfőképpen azonban a munkásokra volt káros hatással az új rendszer, akik ilyenformán a túlórázásból származó keresetöblektől estek el.

— Drágul az élet. Az »Argus« érdekes kimutatást közöl a drágaságról. Eszerint az élelmiszerek 37.40, a ruházati cikkek 44.26 és a többi áruk általában 37.02 százalékos drágulást mutatnak az 1916 augusztusi árakhoz viszonyítva. Bucureștiben az élet 39.56 százalékkal volt drágább folyó év március havában, mint 1916 augusztus hónapban.

Bőrórak:

Tehénbőr	... ..	32—36	(55—65)
Pittling	... ..	34—38	(65—70)
Borjubőr	... ..	44	(70)
Bivaly	... ..	29	(32—36)
Bivalyborju	... ..	26	(26—28)
KESZBŐR:			
Krupon	... ..	185—200	(255—270)
Kromkrupon	... ..	230—240	(265—285)
Talpbőr	... ..	130—140	(225—265)

Hirdessen az
„Ipari Élet“-ben

Szerkesztői üzenetek

Előfizetőinknek, hirdetőinknek, üzletleinciknek és minden iparos testvérünknek kellemes husvétii ünnepeket kívánunk.

D. 1001. Fényképe lapzárta után érkezett, ezért csak jövő számunkban hozhatjuk, megfelelő szöveg kíséretében.

ELŐFIZETŐ, TÁRGU-MUREŞ. Panasztát orvosoltuk. Kérjük értesítést a jövőben is, ha a lap nem menne pontosan.

F. GÁBOR, BRAŞOV. Sorra kerül. Az »Ipari Élet« arckép-csarnokában folytatólagosan hozni fogjuk országrészünk összิปarosságának, valamint a vidéki iparostársadalom kiemelkedő személyiségeinek fényképét is.

TÖBBEKNEK. Az »Ipari Kalauz« című munkára nem a mi megbízásunkból gyűjtene és ez lapunkkal semmiféle vonatkozásban nincs. Pénzbeszedőink fényképes igazolvánnyal rendelkeznek.

ELŐFIZETŐINKNEK. Az »Iparos Nap-tár«, amely az »Ipari Élet« kiadásában jelenik meg, minden iparosnak nélkülözhetetlen útmutatója lesz hivatalos ügyes-bajos dolgaiban. Egy éves előfizetőink díjmentesen kapják.

Cs. A. SALONTA. Hirdetését leadtuk, egyben nyugtázzuk multkori hirdetésének díját. Hatraléka, jelen hirdetéséért és előfizetéséért, mely f. év június 30-án jár le, Lei 160.

A KÉMÉNYSEPRŐMESTEREK EGYESÜLETÉNEK VEZETŐSEGEHEZ. TÁRNAVA MARE, TÁRNAVA MICĂ ÉS ODORHEIU MEGYÉKBEN. Mult évben kelt 43/1937 sz. körlevelük az »Ipari Életet« hivatalos lapjukká nyilvánítja, felszólítva a tagokat, hogy lapunkra előfizessenek. Beszedett előfizetési díjakat szíveskedjenek kiadóhivatalunk címére beküldeni.

Apróhirdetések

Keresek józanéletű kéményseprősegédet, román nyelvtudással. Ajánlatok fizetési igény megjelölésével Csizmazia Adalbert Salonta, Strada Jókai 3.

Kéményseprők közvetítése után szobafestő tanulóknak adnám egy évi gyakorlatot 17 éves fiamat, 3 szezon-évre. Szíves közvetítésért kartársi üdvözlőmet küldöm. Baricz Dénes, kéményseprő, Tulgheş, jud. Ciuc.

Román és francia fordítást, nyelvtanítást, hasonlóképpen gépirást és másolást jutányosan felelősség mellett elvállalok. Cím a kiadóban.

Sürgösen jutányos áron eladó Strada Lautarilor 2. szám alatti ház. Szoba, konyha, mellékhelyiségek, veranda, nagy udvar.

Bece Géza

uriszabó

Cluj

Piaţa Unirii 21

Bursa de mărfuri Cluj — Cluji terménytőzsde

	Kg.	Materie străină Idegen any.	Preţul la-Árak	
			7-én	11-én
Grâu—Buza	77—78	2—3 ⁰ / ₀	560	Neschimbat — Váltakatlan
Orz—Rozs	59—60	4—5 ⁰ / ₀	410	
Ováz—Zab	40	3—4 ⁰ / ₀	510	
Porumb—Kukorica	—	—	330	
Fasole albă—Fehér bab.....	—	3 la sută	580	
Sămânţa de trifoi—Lóheremag	—	8 la sută	1900	
Sămânţa de lucernă—Lucernamag.....	—	8 la sută	3800	
Faină—Liszt	—	—	1020	
” ”	—	—	940	
” ”	—	—	900	
” ”	integr.	78 la sută	940	
” ”	—	80 la sută	930	
Malai—Kukorica liszt.....	I.	—	540	
Tárta—Dara.....	II.	—	310	
Fân—Széna.....	I.	nepresat	140	
” ”	II.	—	180	

Unde să mergem? -- Nova menjünk?

Garajuri Garázsok

G. A. G.
OLGA BARTHL
Strada Duca No 10.

Ateliere Műhelyek

LORINC
gépjavitó Strada Regele
Carol II. No. 50.

V. OLTEANU
gépjavitó, Strada Ştefan
Cel Mare 16.

AUGUSTICH
vulkánizáló üzem Strada
Regele Carol II. 16.

BORDI JÓZSEF
special electromechanic,
Strada Masaryk 42.

ALEX JANKI
autógummilerek, Str.
Ady 7.

Hoteluri Szállodák

HOTEL »PARK«
Calea Regele Ferdinand

HOTEL
NEW-YORK
Piaţa Unirii

PENSIO MODERN
Strada Baba Novac

HOTEL VICTORIA
Strada Zavoral

Cofetării Cukrászdák

KINDL
cofetărie-cukrászda
Calea Regele Ferdinand

CSEKE
cofetărie-cukrászda
Piaţa Unirii

Restaurante Éttermek

SZILVESZTER
IMRE
Restaurant — Vendéglő
Cal. M. Foch 15.

BAGOLYVÁR
Strada Şincai

REGAL BAR
Calea Reg. Ferdinand

LÁPOSI
ALEXANRU
Strada Dubălarilor 7

Sanatorii Szánatóriumok

PARK
SZÁNATÓRIUM
és fürdő, Str. Mănăştur.

LENGYEL
SZÁNATÓRIUM
Str. Gojdu

TIPOGRAFIA

ORIENT

CLUJ, STRADA IULIU MANIU 8.

Bun de imprimat.

NA

lapunk

(1937)

előfizetési díj hátralékát
rendezi

és

1938-ra

julius hó 15-ig előfizetését
beküldi

ingyven

kapja az

1939-ik

évre szóló, cca 160 oldal
terjedelmű

Iparosok Naptárát

Bursa de monede ș' efecte — Pénz és értéktőzsde

13 Aprilie 1938 április 13-án.	Devize Deviza	Tárgy Iker Szabad piac
1 lira sterlina — Fontsterling	690.—	1010—1120.—
1 Dolar — Dollár	139.10	215—220.—
1 Franc elvetian — Svájci frank	31.89	50—52.—
1 Franc francez — Francia frank	4.42	6.75—6.85
1 Reichsmark — Németmárka	39.—	39—41
1 Pengő	27.50	37—38
1 Lira ital. — Olasz lira	7.17	9.50—10
1 Zlot — Zloty	26.29	37—38
1 Dinar	3.05	4.40—4.50
1 Leva	1.30	1.80—1.90
1 Lira otomana — Török lira	83.—	130—135
1 Šhiling — Silling	24.50	21—23
1 Ck. — Csehkrona	4.84	5.60—5.80
1 Lira str. aur — Aranyfontsterling	—	1720—1740
Inzestare mare suta—Belső kölcsön 500 lejnél magasabb címletben		76—76.50
Inzestare mica suta Belső kölcsön 100 lejes címletben.....		73—73.50
Bonuri de impozit—adóbon		—Lei 42.50—43

HOGYAN LEHET

1 MILLIÓT

KERESNI?

AZ ÜZLETHEZ ha keresni akarunk,
jelentékeny tőke kell

MÉGIS LÉTEZIK lehetőség egy milliót
mindössze 200 lejjel
keresni

*Játszon az Állami Sorsjátékon
és meg fog győződni róla. Így tett számtalan játékos, akik
most mind boldog emberek. — A sorsjátékon való részvétel
titkossága teljesen biztosítva van.*

A II-ik oszt. huzása 1938 Április 15.